

Tro eller ej

Sidan 12

TORS DAG 7 MARS. NR 10/2013

Jesus gör sig bra i flanell

Sidan 20

Norden är post-sekulärt

Sidan 10

Hon klev aldrig upp i predikstolen

Sidan 2

Delade åsikter om kombination frimurare-präst

Ja, säger anhängarna, det är ett kristet sätt att arbeta på sin personlighetsutveckling och sin tro.

Nej, säger motståndarna, en präst kan inte vara med i ett sällskap med hemliga ritualer. **SIDAN 4**

Livat i Lovisa

Sidan 8

Nedmonterad välfärd ger kyrkan ny synlighet

Sidan 7

Tre vill ha kyrkans svenska toppjobb

Sidan 5

Slut på tigandet om att kristna förföljs

Sidan 6

LEDARE MAY WIKSTRÖM

En sund tro i en frisk kyrka

KP DET STORA samtalsämnet den senaste veckan bjöd Yles program för undersökande journalistik MOT på i sitt inslag om lekmannapredikanten Pirkko Jalovaaras förkunnelse.

Bandningen av hennes förbön i kyrkan i Berg-häll innehåller avsnitt där hon ber för fall "där långvarig medicinering har fördunklat medvetenheten om att satan har kommit in". Även om Jalovaara efteråt har hävdad att utsagan ryckts ur sitt sammanhang och editerats räcker det inte till. Det är nödvändigt och helt på sin plats att ta avstånd från tro som skuldbelägger den som är sjuk och behöver medicin, vilket biskopar och präster har gjort efteråt. Det finns ingen motsättning mellan medicinsk behandling och tro. Det här är kanske det viktigaste av det som behöver sägas i hela det här sammanhanget. Kyrkan är inte läkemedelsbranschens fiende eller motpol, tvärtom kan man påstå att grunden till den moderna farmacin lades i de medeltida klostren.

SAMTIDIGT är det trist att förbönen som sådan nu släpas i smutsen i en debatt som har många olika nivåer och agendor. Biskop Björn Vikström konstaterar på sin Facebookprofil att det är synd om alla karismatiska förbönsmöten dras över samma kam. "Det finns så mycket gott och sunt och hoppfullt i förtröstan på att Gud kan gripa in i våra liv. Men det är aldrig en självklarhet, aldrig något som vissa förkunnare har rätt att kontrollera, utan om Gud griper in så är det ett under, bortom vår fattningsförmåga."

Förbön kan se mycket olika ut. En ikon i sammanhanget är förebedjaren Ulla-Christina Sjöman, vars förbönsskvällar i Munkshöjden är så pass stillsamma att det brukar sägas att man kan höra en knappål falla. Otaliga är de cancerpatienter, missbrukare och deprimerade hon bett för genom åren. En del har blivit friska, andra inte. Sjöman har alltid varit noga med att poängtera att utgången inte ligger i hennes händer. Intressant nog är Ulla-Christina Sjöman, som är nästan ännu mera känd på finskt håll, den som Pirkko Jalovaara i ett sammanhang har nämnt som sin stora förebild.

MEN VAR gick det då snett? Kanske långsamt glidande. Pirkko Jalovaara har bett för folk i ett par decennier. Olli Seppälä, journalist på Kotimaa, satt själv i bänken vid tillfället. Också han reagerade men konstaterar: Det krävdes en utomstående ögon för att se att kejsarens klädsel inte var vad den borde. Ansvaret för vad som sägs i en kyrkolokal vilar på kyrkoherden. Programmet och debatten som följde medverkar säkert till att medvetenheten om vad det ansvaret innebär skärps. I praktiken måste det betyda att det finns en kontakt mellan lekmannakrafter och proffsteologer, en vilja att ta reda på vad den andra står för. Mötas. Lyssna. Diskutera. Ifrågasätta. Det är när skotten blir vattentäta och tysta som olikheter kan växa till avarter.

PROFILEN: GUNBORG LINDQVIST

"Då förstod jag att för att klara av en gudstjänst måste man packa en väska med bilar och små böcker som gör att man står ut."

Närvaroföder kontakt

Gunborg Lindqvist var en av de första kvinnorna som blev prästvigda i Borgå domkyrka. Under hela sin prästkarriär har hon brunnit för barnen, för berättandet, för att det inte ska vara pompöst, för närvaro. Om hon fick bestämma skulle ingen stå i predikstolen.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Den första maj är det dags: Esbo svenska församlings långvariga kaplan **Gunborg Lindqvist** går i pension. I vår firar hon också en annan sak: det är 25 år sedan biskop **Erik Vikström** prästvigde de första kvinnorna i Borgå domkyrka. Gunborg Lindqvist var en av dem.

– Vi var många på en gång och ingen av oss var ny, vi hade alla jobbat i kyrkan tidigare. Vi behövde inte gå in i ett manligt prästämbete med manliga roller och börja uttrycka oss pompöst och manligt. Vi fortsatte att vara det som vi hade varit som lektorer. Det reagerade folk på, att vi pratade på ett annat sätt.

När Lindqvist blev prästvigd hade hon jobbat som församlingslektor i åtta år. Som lektor hade hon en titel hon antagligen var helt ensam om.

– Just före vi skulle gå till domkyrkan för lektorsvigningen satt jag i biskop **John Vikströms** arbetsrum i biskopsgården. Då sa John att hjälp, vi måste ju ha en fullmakt åt dig. Vad i hela friden ska vi förordna dig till när det inte finns en lektorstjänst i församlingen? Då sa jag att jag är dagklubbsteolog och det tyckte han lät fint. Så jag är säkert den enda som blivit förordnad till dagklubbsteolog.

Född ekumenisk

Gunborg Lindqvist växte upp i Vasa, i en familj med "frikyrkligt och lutherskt i en salig blandning".

– När vi skulle gå till kyrkan på söndag läste vi annonserna i Vasabladet för att se vilken kyrka vi skulle gå i, vem som predikade var. Jag brukar säga att jag är född ekumenisk.

Ändå var det ingen självklarhet för henne att det var just teolog hon skulle bli. Att hon en dag skulle bli präst var en tanke som aldrig föresvävade henne.

– När jag började studera visste jag inte vart det var på väg. Men det var genom studierna jag hittade min plats i den lutherska kyrkan. Där fanns sådant som var viktigt för mig: den långa traditionen bakåt – och att det är högt i tak. Hon studerade länge, hon fick två barn, familjen flyttade till Esbo.

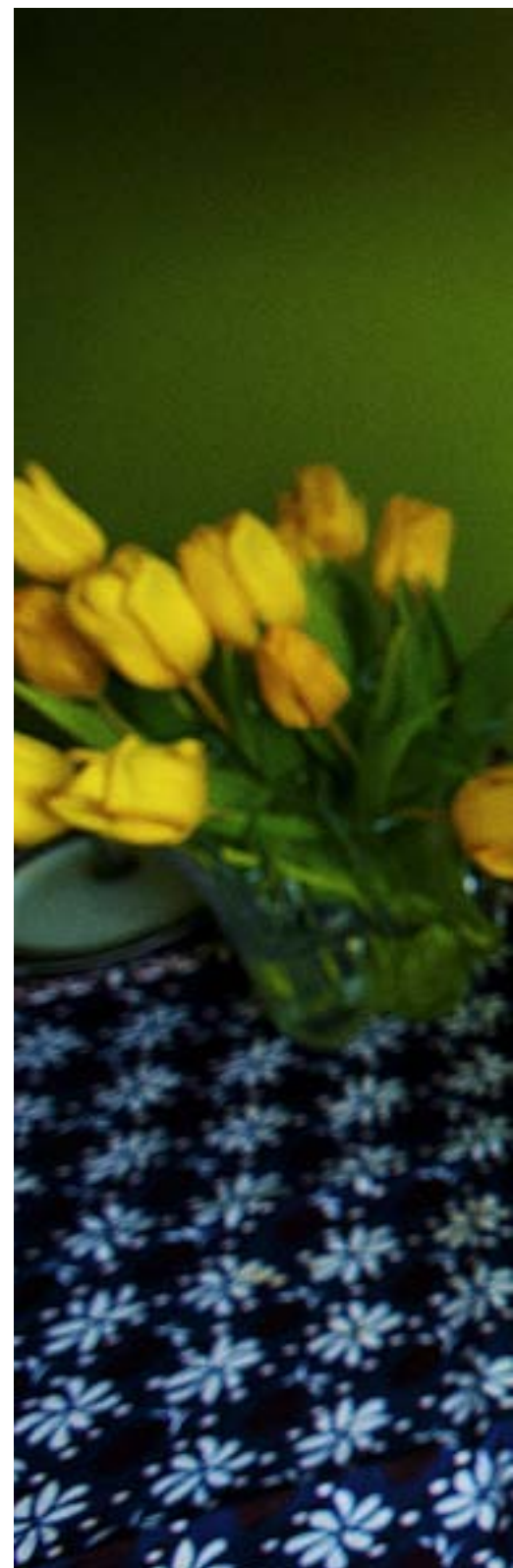
– Vi började gå i gudstjänster. Det stod i bladet att det var familjegudstjänst, men det var det ju inte i praktiken. En dag fick jag nog och ringde till församlingen och sa att antingen ska ni börja göra något åt det här eller också får ni annonsera det annorlunda.

Och så gick det som det ibland går när någon ringer för att anmäla ett missförhållande. Hon fick frågan om inte hon kunde fixa problemet.

Russin och småbilar

Insikten om att det behövdes en ny typ av gudstjänst för barn och vuxna väcktes då hon följde med sonen Toffes reaktion när hon sa att de var på väg till kyrkan.

– Han började yra runt i huset och frå-

ga: Var är min gula väska, var är min gula väska? Han skulle packa. Då förstod jag att för att klara av en gudstjänst måste man packa sin gula väska, och i den måste det finnas bilar och små böcker som gör att man står ut. Då tänkte jag att det måste finnas ett sätt att ha gudstjänst med små och stora utan att man behöver packa sin gula väska och äta russin hela tiden.

Om det finns något Gunborg Lindqvist brunnit för under hela sin prästkarriär är det kyrkans språk och tilltal. Hon är känd för gudstjänsterna med små och stora och för sina predikningar som är berättelser – ofta berättade ur en oväntad vinkel. Hennes bästa tips för gudstjänstförnyelse är: plocka ner präster-na från predikstolen.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn (09) 612 615 51

Johan Myrskog
tfn (09) 612 615 52

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Myrskog

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer
Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.
Lämna in din annons
utan extra kostnader

via annonsverktyget på
www.kyrkpressen.fi!
För familje- och rad-
annonser per telefon,
mejl eller post tillkommer
5 euro i serviceavgift.
Kyrkpressen utkommer
normalt på torsdagar
och inlämning av annonser
sker senast torsdag
veckan före.

För mera detaljer se
mediekortet
www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn (09) 612 615 50,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 69 €
Utlandet 84 €

– Sedan skulle jag säga till prästerna: jobba lite mer och lämna papperen hemma och prata som folk.

– Fast inte kan du skriva det där, säger hon och skrattar.

Hon jämför prästrollen med skådespelarens. Vi kan sitta på teater och fångas av någons röst och berättelse i två timmar, bara närvaron finns där.

– Man behöver inte förnya så förfärligt mycket bara man är närvarande i det man gör. Till att vara närvarande hör att ha ögonkontakt, den kontakten är en grundförutsättning för kommunikation. Du kan inte ha ögonkontakt om du läser från papper eller en Ipad.

Barn har de stora insikterna

Församlingsborna i Esbo har aldrig

GUNBORG LINDQVIST har seglat sedan hon var ”en tvärhand hög”. I april åker hon på sin femtonde seglats med ett gäng kvinnor – två veckor i Medelhavet.

sett snett på henne på grund av hennes kön – tvärtom. Hon har inga tråkiga minnen från gräl i sakristior – men nog ett glatt.

– Det var i Milano. Vi var två kvinnliga präster, en norska och jag, som skulle medverka i en katolsk gudstjänst tillsammans med en massa andra präster. Vi blev tillfrågade om vi ville läsa varsin text, så vi hade en uppgift. I sakristian fanns en tjänsteande, en munk, han hälsade nog men inte så mycket mer. Vi frågade efter albor och han visade oss till ett skåp. Då frågade min kollega att tror du att vi får några stolor? Jag sa att nej, det tror jag inte, vi får nog vara nöjda med det här. Då skrudade vi oss i våra albor och sen kom biskopen. Han tittade på oss och

på tjänsteanden, och så sa han: Var är flickornas stolor?

Hon skrattar gott åt minnet.

Sedan säger hon att de största insikterna hon fått under åren har barnen stått för.

– En sak som jag aldrig, aldrig glömer är en förskolegrupp före påsken. Jag har påskboken med mig och vi kommer till sidan där Jesus är död på korset och det är alldeles svart. Jag frågar: Vad har hänt här? Något barn säger att han sover, men jag säger nej, han sover inte, han är död. Vad mera? Det har blivit mörkt. Det har blivit mörkt fast det är mitt på dagen. Då säger ett barn: När världens ljus slocknar så blir det mörkt. Sådana insikter kan barn ha. Och vilka vuxna kommer till det?

GUNBORG LINDQVIST

KAPLAN I ESBO SVENSKA FÖRSAMLING, GÅR I PENSION DEN 1 MAJ.

GIFT MED INGMAR LINDQVIST, TVÅ SÖNER, TVÅ BARNBARN.

GILLAR ATT STICKA, SEGLA, ATT VISTAS PÅ SOMMARÖN UTANFÖR VASA OCH ATT LAGA MAT. TYCKER OM ATT GÖRA VACKRA SAKER MED SINA EGNA HÄNDER.

Märta Sohlbergs stiftelse finansierar marknadsförare

AVTAL. Lärkullastiftelsen och Retreatstiftelsen kom förra veckan överens om att ingå ett samarbetsavtal om att anställa en person som marknadsför och utvecklar retreatverksamheten i Svenskfinland.

Märta Sohlbergs stiftelse är redo att finansiera tjänsten. Projektet ska pågå i tre år.

Vilka summor kan det handla om per år?

– Vi är inte ännu helt på det klara om hur tjänsten ska se ut, om det blir en heltids- eller deltidstjänst. Men när det handlar om att anställa någon är det ju helt klart att det inte handlar om hundra- eller tusenlappar, säger **Stefan Forsén** som är kyrkoherde i Matteus församling och ordförande i Retre-

atstiftelsen som äger och tar hand om retreatgården Snoan i Lappvik.

När ska tjänsten inrättas?

– Min personliga förhoppning är att vi går framåt i rask takt och har allt klart redan i vår. I så fall kan tjänsten inrättas till hösten. Den som anställs ska utveckla retreatverksamhet i allmänhet – inte en-

bart retreaterna på Snoan.

Har uppmärksamheten kring Märta Sohlbergs stiftelse påverkat diskussionerna?

– Kanske på det viset att diskussionsklimatet nu är sådant att man vill vara noga med att se till att allt går rätt till när det gäller stiftelsernas verksamhet och bildrag, säger Forsén.

Jalovaara fick nej i Jakobstad

UTHYRNING. Lekmannapredikanten **Pirkko Jalovaara** nekas tillträde till Jakobstads kyrka. Beslutet fattades av den finska församlingens kaplan **Lotta Kujanpää** efter uppståndelsen som följde den granskning av Jalovaara som Yles MOT gjorde senaste vecka. Jalovaara hade via den finska församlingen bokat kyrkan till den 21 maj. Bok-

ningen var gjord innan programmet sändes. Efter programmet har oroliga församlingsmedlemmar varit i kontakt med Kujanpää som är vikarierande kyrkoherde.

Enligt ÖT säger Kujanpää att Jalovaaras besök inte betjänar församlingens syften och att det skulle splittra i stället för att förena.

Kyrkoherden har ansvar för uthyrning av kyrkan.

JOHANNESALEN I ordenshuset vid Nylandsgränd är Helsingforsfrimurarnas festsal. I dag, torsdag, delar frimurarna ut ett antal stipendier för medicinsk forskning i den här salen.
FOTO: LARS HEDMAN

Problematiska frimurare

HEMLIGA SÄLLSKAP. Diktarbiskopen Karl-Erik Forssell var frimurare. Biskop John Vikström ställde sig negativ till präster som frimurare men ändrade sig. Biskop Björn Vikström är inte frimurare men en välkommen gäst hos orden. Men kritiken lever kvar.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Domprosten Mats Lindgård i Borgå fick som ung präst en förfrågan om att gå med i frimurarna.

– Då var svaret nej, jag tyckte att kyrka och församling räckte som mitt sammanhang.

Sedan dess har flera diskussioner om frimurarna blossat upp och i dag känner han präster som är frimurare. Flera av dem har han stort förtroende för.

Kritiken gäller ofta att en del av verksamheten är hemlig. Det finns många andra sammanhang som där allt inte är tillgängligt för insyn, påminner Lindgård.

– Diskussioner utanför protokollet förs på många håll. Frimurarna utpekade för något de inte är ensamma om.

”Ett hemligt broderskap är bästa grogrund för en bästa-bror-mentalitet.”

Boris Salo

Dipl.ing. Tom Waselius är kapitel-mästare för de 1 300 medlemmar som finns inskrivna i de finlandssvenska logerna. Han uppskattar antalet prästmedlemmar till mellan tio och femton.

Waselius är noggrann med att den rikssvenska storlogen bygger på uttalat kristen grund. De finskspråkiga logerna med sina kanske 8 000 medlemmar hör till flera skilda storloger som följer annorlunda regler.

Öppenheten har ökat under de senaste tio åren, det går till och med att anmäla sitt intresse över nätet. Låt vara att godkännandet fortfarande är logens kollektiva beslut.

Präster är välkomna.

– De hör så att säga till systemet, det finns specifika uppgifter för dem.

Exklusivitet är illa

Kyrkoherde Harry S. Backström i Västabilands församling anser att prästeden där prästen lovat att ”alltid och överallt tjäna Kristi kyrka” inte ger stort utrymme för bindningar till andra organisationer. ”Ingen kan tjäna två herrar” citerar han ett känt bibelord.

Öppna och inkluderande organisationer som Evangeliföreningen eller Kyrkans Ungdom kan gå an.

Långt före sin prästbana var han en kort tid med i Odd Fellows men kom

snart underfund med att här kan han inte vara med.

– Politiska partier är också exkluderande. Speciellt för en kyrkoherde är det svårt, då blir han en herde bara för en viss del av församlingen.

Tanken att tillhöra en hemlig och exkluderande organisation som frimurarna gör honom inte bara betänksam utan helt negativ.

– Alla i församlingen ska kunna känna sig likvärda och få en likvärd behandling. Det är centralt i evangeliet.

Inga hemliga förbindelser

Anders Lindström, nyvald ordförande för Johanneslogen i Raseborg och kyrkoherde i Ekenäs församling vill inte ens kalla frimurarna ett hemligt sällskap. Han säger att systemet med grader uteslutande har med pedagogik att göra.

– Man ingår inga hemliga förbindelser, säger han. Det är fråga om att utveckla sig till en etiskt tänkande människa och förverkliga ett kristet liv. Det kan man göra på många sätt.

– Man kan gå med i kyrkobrodererna. Man kan delta i retreat, sjunga i kyrkokören eller gå med i kyrkliga samlingsgrupper.

Man kan vara med i en kristen väckelserörelse, också om det sättet kan kännas nog så exkluderande för dem som står utanför.

Lindström påminner om att frimureriet när det föddes på 1700-talet var en av de få fria formerna för andlig verksamhet som existerade.

Broöppnare till kristen tro

Församlingspastor Fred Wilén sökte sig till frimurarna långt innan det var aktuellt med en prästbana. För honom har frimurarna fungerat som en broöppnare till kristen tro.

Han tycker frimurarsamlingarna var ett bra forum för att diskutera existentiella frågor, skeptisk som han var för karismatisk frikyrklighet.

– Där fanns präster som jag aldrig annars mött under de här åren. De gav bra tuggmotstånd i etiska frågor och i frågor om hurudan Gud är.

Ett stort plus var att processen mot prästämbetet gick tillräckligt långsamt för den dåvarande journalisten. Frimurarbrodern som lockade honom in på den teologiska banan är själv präst, dessutom känner han till två andra bröder som börjat studera teologi ”på äldre dar”.

Öppenheten central kristen tro

Kaplan Boris Salo i Jakobstad säger att det till en del stämmer att frimurarna blivit öppnare under senare år.

– De öppnar sina lokaler men inte sina riter.

Det som enligt Salo kännetecknar kristen tro är öppenheten. Den kristna kyrkan bildade en klar kontrast till de olika religiösa mysteriereligionerna som florerade under den tiden.

Men hemlighetsmakeriet som sådant är inte det som känns mest främmande för Salo vad gäller frimurarna.

– Det som känns främmande är att man som enskild människa går in och lovar lojalitet till något utan att veta vart det leder.

Salo har arbetat en hel del med äktenskapskurser. Hans erfarenhet är att det faktum att ens make gett ett öppet löfte till en hemlig organisation verkligen kan tära på relationen.

Salo är också kritisk till att frimurarna bygger upp en surrogatförsamling och kallar varandra bröder.

– Ett hemligt broderskap är bästa grogrund för en bästa-bror-mentalitet.

Frimureriet har många ansikten internationellt

De finlandssvenska frimurarna hör till den Svenska Frimurarorden. Internationellt sett är "den svenska riten" som orden kallas ute i världen den enda storlogen som kräver en kristenbekännelse av sina medlemmar.

För de kanske sex miljonerna frimurare i de stora brittiska och amerikanska storlogerna räcker det med tro på en "Supreme Being".

Frimureriet har internationellt sett många ansikten. De anglosaxiska storlogerna erkänner inte franska frimurare och den ökända italienska logen P2 är närmast ett brottsyndikat.

Konspirationsteorier

Universitetslektor **Andreas Önerfors** i Malmö, en av de få forskarna med hemliga sällskap på sin agenda, säger att konspirationsteorier om hemliga sällskap som styr världen är universala myter. Boven i dramat kan väljas fritt.

Bestsellerförfattare som **Dan Brown** och **Umberto Eco** har gjort fiktion av konspirationsteorierna. För var det judarna som fick rollen som fula fiskar, i dag har frimurarna och den katolska kyrkan tillräckligt med historia och symbolik i sitt bagage för att utnyttjas i rollen som översta intrigmakare.

– Fakta och fiktion flyter ihop, säger Önerfors.

Historisk kullerbytta

Han påminner om att hemliga sällskap som frimurarna uppkom under en tid då

kronan och kyrkan tillsammans höll järnhård kontroll på folk. Hemliga ordnar var ett hot mot eliten.

I dag är det precis tvärtom när folk uppfattar de hemliga sällskapen som elitens redskap att behärska folken.

Rollspel är vanliga

När det gäller frimurarna säger Önerfors att det leder fel att fokusera på det hemliga inom rörelsen.

– Pedagogiska rollspel används allmänt inom militären och i annan ledarskapsutbildning, säger han. Den typen av utbildningar kan inte vara öppna, de måste vara skyddade för insyn.

Exklusiviteten kan vara ett större problem, antyder Önerfors.

– Inom kristen tro är centrala riter som dop, vigsel och nattvard alltid öppna.

Både den katolska och i ännu högre grad den ortodoxa kyrkan mer eller mindre förbjuder frimurarskap. I bägge kyrkorna är prästernas ställning sådan att ett medlemskap skulle innebära en lojalitetskonflikt.

Präster i den lutherska kyrkan har inte samma utvalda position som katolska och ortodoxa präster. Ett system med hemliga riter öppnar då för en exklusiv tudelning, i ett vi och dem inom prästerskapet, antyder Önerfors.

– Gjordes det inte redan på 30-talet förslag i den finska kyrkan om att präster inte skulle få vara frimurare? frågar Önerfors.

KONSPIRATIONSTEORIER OM hemliga sällskap blandar fakta och fiktion med frimurarsymbolik. FOTO: ISTOCK

Chefen bör kämpa för det svenska

CHEFSVAL. Tre personer har sökt toppjobbet som chef för Kyrkans central för det svenska arbetet KCSA.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

De tre sökande är stiftsdekan **Sixten Ekstrand** som arbetar vid domkapitlet i Borgå, kyrkoherde **Helene Liljeström** från Sibbo svenska församling och kaplan **Tomas Ray** som arbetar i Johannes församling i Helsingfors.

Tjänsten som direktör för KCSA är lönemässigt det finlandssvenska kyrkliga toppjobbet näst efter biskopsjobbet i Borgå. Direktorn leder en enhet med närmare tjugio anställda och fungerar som kyrkans finlandssvenska serviceorgan. Enheten har avdelningar för diakoni och samhällsansvar och kristen fostran. Mest bekant för vanliga församlingsmedlemmar är avdelningen för kommunikation där bland annat radioandakterna produceras.

Teol. mag **Olav S. Melin** som sitter med i nämnden för KCSA och nyligen invaldes i styrgruppen för kyrkans språkstrategi är tydlig med vad som kommer att vara den stora utmaningen för den nya chefen.

I dagens läge fungerar nämnden för KCSA rätt långt som en gummistämpel för färdigt tuggade planer.

– Det som behövs är en chef som kan skaffa lite mera svängrum för det svenska arbetet.

Fungerande enhet

Melin säger att den avgående direktorn **Bror Träskbacka** har fått själva enheten att fungera bra.

– Alla jobbar bra, drar åt samma håll och stämningen är god.

Det som behövs är att den finlandssvenska särprägel borde komma fram bättre, säger Melin och tar som exempel kyrkans olika tema-år. Resultatet har mest blivit översättningar av finska idéer och finskt material,

"samma på svenska" som man brukar säga.

OLAV S. Melin sitter i nämnden för Kyrkans central för det svenska arbetet. Han menar att KCSA behöver en svensk profil – annars saknar hela enheten en funktion. FOTO: KP-ARKIV & MAGMA

– Enheten måste sätta en egen svensk prägel på sitt arbete, säger Melin. Finlandssvenska dygder är att man står mer öppen för folk utifrån, har en mera debatterande profil och en större beredvillighet att möta nytt. Det måste synas i arbetet.

När det tidigare Stiftsrådet som lydde under det finlandssvenska stiftet omvandlades till KCSA gick en del av den finlandssvenska egenarten förlorad. Den av-

delning som enligt Melin lyckats bäst är kommunikationsavdelningen.

– Där finns en del drag av det egna i andaktsprogram och andra satsningar.

Han vet att mera svängrum är en näst intill omöjligt tanke. Den kyrkliga byråkratin svar är att det inte finns resurser.

– Men om inte KCSA kan han en svensk profil måste man fråga sig vad KCSA behövs till?

Också kyrkan som helhet skulle vinna på det här, menar Melin som hoppas att den kommande språkstrategin för kyrkan ska vara en hjälp. Men då är det viktigt att strategin inte bara blir ett papper med språkliga rättigheter utan att den backas upp med konkreta åtgärder.

SVENSKA FRIMURARE ORDEN

- **Frimurarna** är ett sällskap för män där medlemmarna "kan arbeta på sin personlighet och umgås under värdefulla former".
- **De finlandssvenska** frimurarna bildar Stor Capitlet i Finland, grundat 1756 som en del av den rikssvenska frimurarorden.
- **Personlighetsutvecklingen** följer en hierarkisk ritual med tio grader. Titlar och begrepp bevarar 1700-talets kultur och språk.
- **De finlandssvenska** frimurarnas barmhärtighetsorganisation Granatenhielm delar årligen ut runt 250 000 euro till olika välgörenhetsorganisationer.

KYRKA FINLAND

Likheterna mellan folkkyrkorna i Sverige och Finland är slående. Båda står inför stora utmaningar.

Barbro Matzols på Kyrkans Tidning i Sverige har läst vår kyrkas fyraårsberättelse.

BERÖRANDE BOK

HAND I HAND av Jan-Erik Lindqvist

"... jag är rörd, berörd och glad... hjälp i församlingsarbetet... ett kapitel per vecka rekommenderas, men jag är så nyfiken så jag läser mer... jag har rekommenderat boken för många bekanta... jag har läst och gråtit, läst och skrattat... det vanliga livets många små glädjeögonblick... tack för boken"

I välförsedda bokhandlar, hos Fontana Media och SLEF Media el. direkt från Pastorns Förlag, tel. 0400-426 386 el. jan-erik.lindqvist@welho.com

EN KVINNA brister ut i gråt under en demonstration i Chicago i november 2010. Demonstranterna vill att myndigheterna i USA och Irak ska uppmärksamma förföljelsen av assyriska kristna i Irak. FOTO: SCOTT OLSON/GETTY IMAGES

Europa blundar för lidandet

FÖRFÖLJELSE. De flesta offer för förföljelse på grund av religion är kristna. Det här är fortfarande en politiskt obekväms sanning. Men nu finns journalister som vill bryta tystnaden, skriver teologen och författaren Svante Lundgren.

TEXT: SVANTE LUNDRÉN

2012 var ett år då situationen för förföljda kristna i världen inte förbättrades. Men det som var positivt var att denna bortglömda, för att inte säga nedstygade, mänskörtsstragedi uppmärksammades mer än tidigare.

Pastor Youcef Nadarkhani, den kanske mest kända kristna samvetsfånge, släpptes från sitt iranska fängelse i slutet av året. Fortfarande är situationen för kristna konvertiter från islam extremt svår, inte bara i Iran utan i många andra länder. Saaed Abedini, en kristen iranier som numera är amerikansk medborgare, fängslades under ett besök i sitt gamla hemland och sitter nu i det beryktade Evinfängelset. Den iranska regimen agerar alltså också mot andra länders medborgare om de gör sig skyldiga till "brottet" att dela sin kristna tro med muslimer.

En annan känd kristen samvetsfånge, Asia Bibi i Pakistan, sitter fortfarande fängslad för brott mot landets hädelse-lagar. Ett litet ljus i det mörkret var fallet Rimsha Masih, en minderårig kristen flicka som anklagades för att bränt sidor ur Koranen. Hon blev frigiven och en imam blev i stället arresterad för att ha orkestrerat hela händelsen.

Den allmänna uppfattningen är att kristendomen är den vite mannens religion och den vite mannen snarare är förtryckare än förtryckt. Den här uppfattningen har aldrig varit korrekt och är det allra minst i dag.

Svante Lundgren

Fler övergrepp i Egypten

Situationen för utsatta kristna blev inte bättre under året som gick. I vissa länder blev den avsevärt sämre. I Egypten har våld och övergrepp mot kristna ökat dramatiskt sedan Mubarak's fall. Det vanliga mönstret är att en extremistisk imam i någon by eldar upp en muslimsk mobb som sedan bränner ner en kyrka eller de kristnas hem. Myndigheternas insats består i att ordna "försoningsmöten", där man beslutar att stryka ett streck över det som varit. Ingen förövare ställs till svars. De kristna kompenseras inte för sina förluster.

Mali är ett land som varit känt för sin toleranta version av islam. Nu har stora delar av landet kommit under extrema islamisters styre. Kristna och många andra har flytt undan skräckvålden.

Om de förföljda kristnas situation snarare försämrades än förbättrades under året är den goda nyheten att medvetenheten om detta ökade. Åran för det tillhör alla de organisationer och individer som i åratal arbetat för solidaritet med den lidande kyrkan.

Journalister bryter tystnaden

I januari skrev Erik Helmersson en ledare i Dagens Nyheter med titeln "Bryt tystnaden om våld mot kristna". Han skrev om Asia Bibi, om Egypten, Irak och Afghanistan, om konvertiterna från islam och inte minst om västvärldens tystnad. Ledaren väckte stor uppmärksamhet och Helmersson har berättat att han blev översköld av tack-samma reaktioner från kopter, maroniter, kaldéer och andra kristna från konfessioner som han inte ens kände till. Det gemensamma budskapet var:

Äntligen någon som talar om vad vi fått och många av våra närmaste ännu får utstå.

Under år 2012 utgav också en erkänd brittisk journalist, Rupert Shortt, en bok om förföljelse av kristna i dag. I *Christianophobia. A Faith Under Attack*, som utkom på ett etablerat kommersiellt förlag, beskriver han situationen i nitton länder. Beskrivningen bygger på rapporter och analyser men för många länders del också på egna besök. Hans slutsats är att frågan om förföljelse av kristna borde vara en viktig utrikespolitisk angelägenhet för våra regeringar. Att den inte är det är ett uttryck för vad han kallar "offerskapets hierarki".

Det finns vissa offer vars lidande får större uppmärksamhet än andra och förföljda kristna ligger ganska långt nere i den hierarkin. Riksdagsledamoten Fredrik Malm visade i en insändare i Kyrkans Tidning att detta också gäller för kyrkliga organ. Han hade gjort en enkel sökning på hemsidan för Sveriges Kristna Råd. Ordet "kopter" fick tre träffar, "assyrier" fyra, "syrianer" fem och "palestinier" 576.

Den vite mannens religion?

Att det inte är politiskt korrekt att tala om förföljda kristna fick ingen mindre än Tysklands förbundskansler, Angela Merkel, känna på. I ett tal i slutet av året sade hon att kristna är den grupp som förföljs mest för sin tros skull. Både mänskörtsaktivister och oppositionspolitiker protesterade och menade att man inte kan lyfta fram en grupp på detta sätt.

Merkels kritiker hänvisade till att många judar känner sig utsatta i dag och till att anhängare av Falun Gong

undertrycks svårt av den kinesiska regimen. Det är sant, men det ändrar inte på det att de flesta offer för förföljelse på grund av religion är kristna. Man räknar med att omkring 200 miljoner kristna är utsatta för diskriminering, hot eller förföljelse för sin tros skull. Eftersom det bara finns mellan 13 och 20 miljoner judar i världen (beroende på hur man räknar) är det alltså så att även om alla av dem skulle diskrimineras – vilket långtifrån är fallet – så är de färre än en tiondedel av antalet utsatta kristna. Vad gäller Falun Gong är det ingen som vet hur många anhängare rörelsen har eller hur många av dessa som förföljs eftersom det handlar mer om ett tänkande än om en organiserad rörelse.

Varför är det då så svårt för folk i det postkristna Europa att ta till sig sanningen om hur omfattande förföljelsen av kristna är? Svårigheten ligger i det som Erik Helmersson tog upp i sin DN-ledare. Den allmänna uppfattningen är att kristendomen är den vite mannens religion och den vite mannen snarare är förtryckare än förtryckt. Den här uppfattningen har aldrig varit korrekt och är det allra minst i dag. Kristendomen är i allt större utsträckning latinamerikaners, afrikaners och asiaters religion. Och i allt större utsträckning också en förföljd religion.

En svala gör ingen sommar och en DN-ledare gör inget trendbrott. Det finns alltså ännu mycket att göra, framför allt för att stöda de utsatta, men också för att upplysa dem som inte ser – eller snarare inte vill se. Det behövs mer av praktisk solidaritet, förböner och ekonomisk hjälp men också information och upplysning.

Hjälpsbehovet ger kyrkan synlighet

DIAKONI. Vårldens avreglering skapar nya och oväntade konstellationer. Kyrkans roll i samhället blir allt viktigare.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

I Sverige undersöktes år 2012 svenskarnas attityder till Svenska kyrkan som välfärdsaktör. Den fråga som ställdes först var hur svenskarna ställer sig till att andra än kommun och landsting utför välfärdstjänster som vård, omsorg och skola.

– Knappt hälften ställde sig positiva medan en tredjedel var negativa och en knapp femtedel inte tog ställning, berättar **Anders Bäckström** som är seniorprofessor i religionssociologi vid Uppsala universitet.

I en uppföljande fråga ville man veta vad inställningen var ifall dessa välfärdstjänster produceras av en organisation underställd Svenska kyrkan.

– Här fick vi nästan samma resultat. Det visar att folk inte ser någon större skillnad i om det är kyrkan eller icke-kyrkliga organisationer som tar sig an den välfärd som inte landsting eller kommun klarar av, säger Bäckström.

I undersökningen ville man också veta vilka tjänster folk tyckte att kyrkorna passade för (inte bara Svenska kyrkan).

– De flesta, åttio procent av dem som svarade ansåg att härbärgen för hemlösa var något som passade kyrkornas roll bäst. Däremot var det inte många som tyckte att kyrkorna skulle bedriva grundskolor, gymnasier eller vårdcentraler.

Mellan de här ytterligheterna placerade sig olika typer av välfärdstjänster.

– Vi ville också mäta förtroendet för de olika kyrkorna och andra religioner i relation till mera neutrala organisationer som Röda korset och kommunen.

SENIORPROFESSOR ANDERS BÄCKSTRÖM säger att kyrkornas nya synlighet leder till en ökad osäkerhet för den sekulära statens identitet. FOTO: UPPSALA UNIVERSITET.

Lägsta förtroende hade man till muslimska organisationer. En knapp majoritet, femtioåtta procent av dem som svarade, ville inte se muslimska organisationer som utförare av en tjänst som berör dem själva.

– Minst motstånd väckte Kyrkan och Röda korset.

Stöd till marginaliserade Resultaten från undersökningen visar att kyrkorna främst förväntas stöda marginaliserade grupper som undviker kontakt med sociala myndigheter (papperslösa, hemlösa, drogberoende och psykiskt sjuka).

– Mathjälp till låginkomsttagare, hjälp med tillfälliga bostäder, hembesök till sjuka och arbetslösa och stöd till invandrare hör till det som kyrkorna förväntas ta ansvar för, säger Bäckström.

Ser man på välfärdsstaten ur ett större europeiskt perspektiv så har den statliga avregleringen och nedmonteringen inom välfärdssektorn lett till ett ökat spelrum för både kyrkor och andra non-profitorganisationer.

– Kyrkor och religiösa organisationers roll som moraliska eller etiska röster för

solidaritet ökar i Europa.

Det här leder till en ökad osäkerhet för den sekulära statens identitet. Nya konstellationer bortom det privata och det offentliga uppstår.

– Kyrkor är mer inkluderande än lokala sociala myndigheter. Kyrkorna ställer inga troskrav för sina tjänster men myndigheter ställer krav på registrering, säger Bäckström.

Seniorprofessor Anders Bäckström föreläste i måndags i Åbo om nordisk diakoni i spänningen mellan det privata och det offentliga samhället.

VÅGA FRÅGA

Otillräcklighetens gift

JAN-ERIK "NANNE" NYBERG är familjerådgivare och svarar på läsarfrågor om familj och relationer.

Hur ska man få parförhållandet och familjen att hålla ihop när den ena jobbar och den andra är hemma med barnen? Lätt känns det ju orättvist för bägge parter. Vad kan man göra annat än försöka dela hemmatiden så lika som möjligt?

SOM DU konstaterar är det här en situation där båda känner att det är orättvist. Den känslan leder oss in i tanken att lösningen är att skapa rättvisa genom att försöka dela lika på alla uppgifter. Slutresultatet brukar vara ändlösa diskussioner om hur mycket jag har gjort, vad du har gjort på fel sätt eller försummat. Det här mönstret utvecklas under småbarnstiden, men för många kommer det att präglade och småningom förgifta hela äktenskapet.

Jag tror man behöver titta lite närmare på den här situationen innan man griper till lösningar. Vad är det som är tungt i småbarnsfamiljen, och vad behöver var och en för att orka med sina uppgifter? Var finns det utrymme för parrelationen? Det handlar rätt mycket om ett slags levnadsmässig rymduppfattning. Vad ryms med i livet just nu?

Under det första årtiondet i familjens liv föds kanske flera barn, samtidigt som familjen kanske också tar stora lån och ska etablera sig på arbetsmarknaden. Under den här perioden är föräldrarelationen ofta den allra största känslomässiga utmaningen, den slukar oss med hull och hår. Då får parrelationen mindre av vårt känslomässiga engagemang. Ibland blir unga föräldrar så förälskade i föräldrarollen att de blundar för parrelationens behov.

FÖR ATT ORKA med alla utmaningar behöver var och en egen tid. Det är sant. Men det innebär inte att jag kan fortsätta med alla mina intressen när jag har blivit förälder. Det viktiga är att kunna kompromissa med sina behov, att inte släppa alla intressen men hela tiden sätta dem i relation till vad som är realistiskt.

De här utmaningarna gör att vi ofta känner oss osäkra och otillräckliga. Jag tror att det är den här känslan som vi förvandlar till en fråga om rättvisa, helt enkelt för att den är lättare att uthärda, orättvisan kan man ju åtgärda. Känslan av otillräcklighet är svårare att erkänna för sig själv, och svårare att åtgärda. Men det är just den känslan som hotar parrelationen. Parrelationen fungerar som container för de känslor vi inte kan hantera. I klartext betyder det att vi klagat på varandra, "moittar" som vi säger i Österbotten.

Vad kan man göra i den här situationen? Den första utmaningen är att våga se sig själv i spegeln, möta sina egna känslor av otillräcklighet och ta ansvar för dem. När vi gjort det är vi redo att tala med varandra om det vi känner och önskar. Genom det samtalet får vi en gemensam bild av verkligheten, men framförallt får vi reda på hur den andra upplever samma verklighet. Då föds ett vi. Vi är tillsammans i den här jobbiga situationen, vi delar livet. Där människor delar livet uppstår hopp. Vi ser framåt, vi hittar lösningar, vi släpper taget om reviren och drar lasset tillsammans.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN MAY WIKSTRÖM

Så som det blev

Vissa bokomslag och titlar fastnar, till och med sådana som man aldrig någonsin kom att läsa.

En som nitat sig fast hos mig är *Livet är inte spikrakt*, en ganska vanlig samling

funderingar – men en bok med ett dramatiskt omslag med en jättespik mot rödflammat bakgrund.

Spiken är krokig och inte ens halvt inslagen i sitt underlag. Blir knappast heller eftersom den ju är, ja just det, krokig.

Livets två jätteutmaning-

ar är halvfärdigheten och ofärdigheten. Tillvaron är en ständig kamp mot det som bara nästan blir och det som faktiskt skräpar sig fullständigt redan i början.

Och hur mycket man än kan tala vackert om att det är just de "ofullständiga dagarna som kom och gick som

är själva livet" så glöder ens frustration lika hett när man slår sig på tummen och just de egna livsspikarna krok-nar mitt i slaget.

För ett tag sen var trenden på Facebook att lägga upp profilbilder med barn-domsfoton. Det var fascinerande att se kavalkaden

av linluggar och tandluggar med samma markanta drag som gjorde att jag omedelbart kunde se likheter-na mellan dem och de vux-na jag känner i dag. Möten med barnens blickar väcker eftertanke.

Visste de – vi – att vi skulle bli sådana som sto-

ra? Var det just det här vi ville?

Knappast helt och hållet. Jag känner mina egna krokigheter, sådana jag helst hade varit utan. Men jag har inte heller något behov av att backa tillbaka och börja om. Nej, livet blir inte spikrakt. Men det blir.

LOVISA. Här är barnarbetet församlingens hjärtesak. I en liten stad är församlingens tröskel låg. Många tittar in hos den nya kyrkoherden och pratar bort en stund.

LILIAN GRANBERG med dottern Julia Järvinen trivs bra i församlingens vuxen-barngrupp.

▲ **LOVISA KYRKA** kallas för vägkyrkornas moder eftersom den majestätiskt tornar upp sig vid stadens infartsväg.

▶ **SOM AVSLUTNING** på vuxen-barngruppen får de minsta hjälpas åt att blåsa ut ljusen.

AARON, ANTON, Kasper, Jesper, Filip och Jasper trivs på eftis och har koll på allting som gäller den finska hockeyligan.

DET FINNS fortfarande många trähus kvar i Lovisa gamla stadsdel.

GY KAUSTELL har jobbat 23 år som barnledare och älskar sitt arbete som aldrig förr.

DET ENDA som märks av kärnkraftverket är en strålande församling, skojar kyrkoherde Karl af Hällström.

Lovisa satsar på barnen

TEXT OCH FOTO: JOHAN MYRSKOG

– Oj så du tittar, säger Gunne-May ”Gy” Kaustell till en liten baby som gör stora ögon över alla nya ansikten.

Kaustell är verksamhetsledare för barn- och familjearbetet i Lovisa svenska församling och har just nu fullt upp med att leda en vuxen-barngrupp för mammor och småbarn.

– Ja, visst är han härlig, säger hon till en liten flicka som nyfiket hälsar på babyen.

Vuxen-barngruppen samlas två gånger i veckan och samlar varje gång runt tio mammor med barn.

– Det är skönt att få komma och träffa andra vuxna och få lite variation från hemmalivet, säger Lilian Granberg som tillsammans med dottern Julia Järvinen började delta i gruppen efter årsskiftet.

Jag frågar vad hon tycker är bäst med Lovisa och de andra mammorna börjar skratta.

– Du har hittat rätt person att svara på den frågan, säger de.

Lilian Granberg förklarar att hon jobbar på stadens turistinformation.

– Det bästa med Lovisa är att det är en mycket barnvänlig stad, säger hon.

Barnfamiljers dröm

Lovisa är som många andra mindre kuststäder en stad som lever upp till sommaren. Staden grundades i mitten av 1700-talet och fungerade som bas för militärer. Stora delar av Lovisa brann ner 1860 men det finns fortfarande en ”gamla stan” med trähus.

– Här finns också några fästningar som gör att man anar historiens vingslag, säger församlingspastor Eva-Lotta Blom.

Församlingen satsar på barnarbetet.

”Lovisa är en härligt liten stad med ett tätt nätverk. Det är en stad som är perfekt för barnfamiljer.”

Gy Kaustell

– Det är någonting som har vuxit fram med åren, säger Gy Kaustell. Vi har arbetat målmedvetet och långsiktigt.

Kaustell har jobbat i församlingen i 23 år och har med åren knutit värdefulla kontakter till främst lågstadiet där hon flera gånger i veckan håller morgonsamlingar för barnen.

Hon berättar att hon alltid fortsätter sina berättelser från det ställe där hon blev senaste gång. Det gör att barnen kommer ihåg sammanhanget och lättare kan relatera till berättelsen.

– Det är en hjärtesak för mig. Jag älskar det här jobbet, säger hon.

IFK eller Jokerit?

– Lovisa är en härligt liten stad med ett tätt nätverk. Det är en stad som är perfekt för barnfamiljer, slår Gy Kaustell fast. Församlingen spelar en central roll i staden, inte minst i barnarbetet där eftisverksamheten knappt har några konkurrenter alls.

Den här eftermiddagen har kring 25 barn dykt upp. Pojkarna är i färd med att titta på ishockeykort och flickorna sitter och pysslar vid ett bord. Så snart grabbarna fått syn på min kamera blir det full ruljans då de alla vill bli fotade med sina kort.

– Vilket lag hejar du på? frågar någon. Debatten går het: Är IFK eller Jokerit det bättre laget?

– Fast jag hejar på JYP, säger en av killarna.

I tur och ordning får de posera med sina bilder och njuta av uppmärksamheten.

– Eftiset löper smidigt och barnen är så snälla, säger Gy Kaustell.

– Skolan ligger alldeles bredvid församlingens eftisutrymmen så det är lätt för barnen att komma hit då de slutat för dagen.

Ungdomen flyttar

Kyrkoherde Karl af Hällström står utanför församlingshemmet – han har nyss förrättat ett dop.

– Det här är vår kyrkoherde, säger diakoniarbetare Martina Kastrén.

af Hällström kom till Lovisa i januari i fjol och sedan december har han vart ordinarie. Han trivs i Lovisa.

– Jag har fått god kontakt med folk och ett gott mottagande. När någon frågar brukar jag säga att alla är snälla med mig.

Också han menar att Lovisa är en stad för barn och barnfamiljer.

– Det är betydligt svårare att jobba med ungdomar eftersom det finns en helt annan konkurrens när det gäller aktiviteter, till exempel i form av innebandy, säger han.

Ungdomar stannar i regel inte kvar i Lovisa på grund av att staden inte erbjuder utbildning på tredje stadiet. Karl af Hällström ser ett visst mönster i hur det brukar gå.

– Som tjugohåringar tänker de att de aldrig någonsin kommer att flytta tillbaka men som 45-åringar med barn tänker många plötsligt att det inte vore så dumt, trots allt.

Kyrkan i centrum

Enligt af Hällström spelar församlingen en central roll i stadslivet. Tröskeln att ta kontakt med församlingen eller kyrkoherden är låg och kyrkan blir synlig genom olika evenemang – också rent bokstavligt eftersom den stora kyrkan uppe på backen i centrum präglar stadsbilden.

– Alla vet vem kyrkoherden är och människor får en tydligare relation till kyrkan då de vet vem som jobbar där, säger han.

– Kyrkoherden är en efterfrågad

samtalspartner. Ibland ringer människor och tittar in för att de vill diskutera något. Det ser jag som mycket positivt och det är någonting som jag verkligen vill uppmuntra till.

Själv hoppas Karl af Hällström att församlingen i allt högre grad skulle bli en plats där människor känner sig välkomna och finner sin plats.

– Visionen är att Lovisa svenska församling skulle uppfylla sin uppgift som folkkyrkoförsamling med en stark trosgemenskap, säger han.

– Jag värdesätter och välkomnar mångfald, alla behöver inte ha samma åsikter för att passa in och vara välkomna.

af Hällström poängterar att det alltid finns meningsskiljaktigheter men att det inte är det som kyrkan ska haka upp sig på.

– Frågan är inte om konflikter går att undvika utan hur man löser dem, säger han.

Ut med evangelium

Karl af Hällström tvekar inte då han svarar på frågan om vad församlingens viktigaste uppgift är.

– Att nå ut med evangelium.

– Det är alltid kyrkans viktigaste uppgift.

af Hällström ser mycket positivt i att den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland är så aktiv och engagerad i mycket. Men har ser också en fara i att kyrkan blir en evenemangsmaskin utan djup.

– I sig är det inget fel med att kyrkan är ett socialt sammanhang så länge evangeliet får stå i centrum, säger han.

– Det är också den största utmaningen vi har som församling.

RELIGIONENS ÅTERKOMST. Tesen om att religionen oundvikligt försvinner från vårt samhälle är inte längre trovärdig i dag. Ola Sigurdson kallar den tid vi lever i för det postsekulära tillståndet. Han vill att vi hittar ett nytt sätt att verka i ett sådant samhälle.

Fler än ett sätt att vara modern på

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Ola Sigurdson, professor i tros- och livsåskådningsvetenskap vid Göteborgs universitet, säger att det postsekulära tillståndet handlar om att vi varken lever i ett religiöst homogent samhälle eller i ett sekulärt samhälle, utan i ett samhälle som har många olika relationer till religion.

– Det skiljer sig från det äldre tydligt religiösa samhället, men också från idén om att vårt samhälle med nödvändighet är avkristnat.

Han kallar sin bok *Det postsekulära tillståndet* en respons på tesen om religionens återkomst eller ”religionens nya synlighet”, som ofta anses vara en mera korrekt benämning på fenomenet.

– Om man anser att samhällets ökade modernisering med nödvändighet skulle innebära att religionen tappar mark bortser man från det faktum att den inte gjort det världsvitt, betonar Sigurdson.

Han säger att modernitet inte entydigt står mot religion. Tvärtom. Många av de moderna idéerna har delvis religiöst ursprung. Det handlar om idéer som frihet, jämlikhet och mänskliga rättigheter.

– Det är inte alls mitt argument att kristendomen skulle ha monopol på till exempel jämlikhet, men i historien går det inte så entydigt att skilja på det moderna och det religiösa som en del vill hävda. Om vi vill göra vår historia rättvisa måste vi ta det här på allvar.

Sigurdson säger att han inte vill skönmåla kristendomen.

– Den har ju också bidragit till ofrihet. Till exempel då tankar om etnisk och religiös homogenitet uppstått och förverkligats.

– Men att påstå att kristendomen absolut inte kan ha att göra med moderna värderingar är en väldigt ytlig idé. Vetenskap, upplysning och frihet har delvis religiöst ursprung.

Embryon till begrepp

Ett exempel på det västerländska sam-

”Vi kan agera i det civila samhället genom att vara en grupp människor som menar att försörjning är viktigt.”

hällets spänningsfyllda relation till religion är hur man inom den medeltida kanoniska rätten började utveckla en föreställning om individuella rättigheter.

– I diskussionen om fransiskanernas fattigdomsideal kom frågan upp huruvida man kunde bruka något utan att äga det eller om den som svälter har rätt att ta mat. Den diskussionen är ett slags embryo till föreställningen om mänskliga rättigheter som tillkommer individer. Där uppkommer ett slags individ- och rättighetsbegrepp som legat till grund för det som senare blivit diskussionen om mänskliga rättigheter.

Hur idén om människovärdet skulle se ut i dag, om vi raderade kristendomen ur historien, kan Sigurdson inte svara på.

– Det är ett intressant tankeexperiment, men det går naturligtvis inte att komma fram till något svar. Det är lite grann som att fråga vem du skulle vara om du hade haft helt andra föräldrar. Vem hade du varit då? Hur skulle Europa se ut om kristendomen inte funnits?

– Jag vet inte, som Kina kanske?

Socialt avtryck

Sigurdson nöjer sig inte med att visa att kristendom och modernitet inte är varandras motsatser. Han säger också att alla former av gemenskaper, också de religiösa, lämnar någon form av socialt avtryck. Och då undkommer man inte frågor om politik.

– Jag har alltid varit intresserad av politik och politisk teologi. Och jag har svårt att tro att det kristna budskapet skulle vara helt privat.

Han känner sig obekvämt med den lutherska idén om tväregementsläran (tanken att Gud styr sin värld både genom den lagstadgade överheten och genom kyrkan), en lösning som Sigurdson menar gått tiden förbi. Han vill hitta ett fruktbart sätt att se på relationen mellan kyrka och stat.

– Jag vill hitta en annan modell än den att kyrka och stat antingen inte alls har med varandra att göra eller den att den ena ska underordnas den andra.

OLA SIGURDSON påminner om att vetenskap, upplysning och frihet delvis har religiöst ursprung. FOTO: JOHAN WING-BORG

Att det finns rum för kyrkan i modern tid är han övertygad om. Men han tycker inte att vi ska göra anspråk på att bestämma över statens och samhällets utformning, utan acceptera att vi lever i ett pluralistiskt samhälle och ta konsekvenserna av vad det innebär.

– För oss handlar det om att det inte längre är självklart att det är Svenska kyrkan som har monopol på kristna eller religiösa frågor. Kyrkan är en av många aktörer.

Politik på ett annat sätt

Det Sigurdson försöker säga är inte att kyrkan ska sträva efter politisk makt genom att erövra platser i parlament eller riksdag, utan att den ska tänka politik på ett annat sätt.

– Framför allt handlar det om hur människor som är olika ska kunna leva i fred med varandra. I den mening ska kyrkan vara politisk – genom att bidra till försoning bland olika grupper, inte erövra hegemoni i staten.

Om vi accepterar att samhället är

”Jag har svårt att tro att det kristna budskapet skulle vara helt privat.”

djupt pluralistiskt och att vi inte är överens i en rad olika frågor kan vi agera i det civila samhället genom att vara en grupp människor som menar att försoning är viktigt.

– Det kan få många olika konsekvenser och det ser jag som en konsekvens av evangelium, den uppgift vi är satta att utföra. Det är det utflöde av lärjungaskapet som jag inte ser som individualistisk och privat, utan i allra högsta grad socialt.

Atomistisk människosyn

Sigurdson säger att ett grundläggande drag i evangelierna är att Jesus samlar en grupp lärjungar.

– I vår del av världen har vi på senare tid tenderat uppfatta den kristna tron som tämligen individualistisk. Men det finns problem med den här atomistiska människosynen. Vi är inte så oberoende av varandra som vi tror.

– Allt vi gör och tänker är beroende av att vi från början är sociala varelser. Vare sig vi vill det eller inte finns

det en social dimension av våra handlingar. Det finns rent av filosofiska skäl till att vi måste börja reflektera över hur våra gemenskaper påverkas av och påverkar samhället.

– Vi kan till och med ha svårt att uppfatta vad det skulle vara att gemensamt sträva efter ett visst mål. Vi tänker att tron är vår privatsak. Det handlar inte om att jag ska avkräva varje enskild person en bekännelse. Men tron finns inte bara i våra tankar och känslor, utan i vår själva kroppslighet. Det är något vi behöver uppmärksamma.

Kan inte uteslutas

Sigurdson betonar att hans resonemang inte handlar om huruvida religion och politik hänger ihop utan snarare om hur de gör det.

– Det går inte att utesluta det religiösa från politiken. Religion är för det mesta gemenskapsbildande och social gemenskap uttrycker alltid något sätt att leva som får konsekvenser för den sociala gestaltningen av samhäl-

let. Därför är religionen alltid politisk från första början. Min förhoppning och det jag argumenterar för i boken är att den religiösa politiken ska ta en form som är öppen och pluralistisk och ta sig uttryck i moderna värden som frihet och tolerans.

OLA SIGURDSON

- **Född 1966.**
- **Professor** i tros- och livsåskådningsvetenskap (motsvarar systematisk teologi) vid Göteborgs universitet sedan 2003.
- **Föreståndare** för centrum för kultur och hälsa i Göteborg.
- **Forskar** i bland annat traditionell systematisk teologi och teoribildning, politisk filosofi och kulturteologi.
- **Jobbar på** en bok om ”humor, teologi och hälsa”.

ELLIPS

En satanisk historia

I efterdyningarna av debatten om Pirkko Jalovaa-ras bönemöten kan det vara på sin plats med en kort historik över Satan och det onda.

I Gamla testamentet är det Gud själv som i rollen av Anklagaren och Frestaren prövar oss. Hos Jesus hittar vi denna syn i bönen han lärde oss: inled oss icke i frestelse. Det är alltså Gud själv som frestar oss.

Hos Paulus ser vi samma uppfattning i hans första brev till korintiererna (1 Kor. 5:5). Han ber korintierna låta Satan ta hand om en församlingsmedlem som syndat. Det gör han med förevändningen att syndaren kanske då vänder sig bort från synden. Vi ser att Satan spelar Gud i händerna och blir ett verktyg för omvändelse.

I takt med att spänningarna ökade mellan judar och kristna fick Satan och ondskan helt nya kosmiska dimensioner i Nya testamentet.

För Luther blev både katoliker och judar "Sattans egna". En syn som hade fruktansvärda följder i bland annat Förintelsen. I den kristna historien har Satan ofta fått ge namn åt dem som uppfattats som fiender: villolärare, andra kristna, andra religioner och religionslösa.

Kan vi som kristna och som kyrka bli mera medvetna om riskerna med att personifiera det onda på ett omedvetet sätt? Jag tror att den svåraste utmaningen för de flesta av oss är kanske just detta: Det finns ingen konsekvent och enhetlig kristen eller biblisk syn på vad ondskan är för något. Därför har var och en av oss ett stort personligt ansvar för att fortsätta brottas med de här frågorna.

■ TOMAS VON MARTENS

Varför är det genant att prata om Gud?

TEATER. Vårens turnépjäs på teater Viirus är ett personligt samtal om tro och tvivel, om behovet av mening, om kyrkans identitetskris och om ett samhälle som slutar tala om de viktiga existentiella frågorna.

TEXT OCH FOTO: TOMAS VON MARTENS

Monologen *Tröst* framförs av skådespelaren **Oskar Pöysti** som är tillförordnad konstnärlig ledare för Viirus. Monologen är den andra delen i en Helsingfors-trilogi där den första delen *Aurora Helsinki* (2011) handlade om psykiskt illamående.

– Det handlar inte specifikt om Helsingfors och trilogin kunde lika väl heta *Verklighetstrilogin* eller *Samtidstrilogin*, säger Oskar Pöysti.

Pjäsen har han skrivit tillsammans med **Akse Pettersson** som är konstnärlig ledare för Teatteri Takomo och som tidigare regisserat *Det lystna landet* (2012) på Viirus.

Texten till pjäsen baserar sig på ett omfattande researcharbete i vilket de biståts av **Anne Nickström**. För pjäsen har de intervjuat både konservativa och liberala präster, agnostiker, fritänkare, ateister, troende och icke-troende av olika slag. De tog också kontakt med teologiska fakulteten.

– Utgångspunkten var att vi ville veta hur folk tror i dagens Helsingfors och i Finland, säger Pöysti.

Det dokumentära materialet skrevs ned varefter det bearbetades till en monologtext genom diskussioner och improvisationer.

– Det här var ett tema och ett projekt som jag länge hade velat göra. Jag har funderat mycket över livets stora frågor och i ett skede gick jag igenom en existentiell kris. Den utmynnade i att jag tvingades konstatera att jag konstigt nog tror på Gud.

Det konstiga med att tro på Gud handlar om att Pöysti växt upp i en sekulär konstnärsfamilj där det be-

traktats som mer eller mindre självklart att Gud inte är en verklighet att räkna med.

– Jag levde med den uppfattningen länge. Det här livet är allt som finns och när vi dör så släcks lamporna slutgiltigt. I det långa loppet märkte jag att jag mädde jättedåligt av att leva med en sådan sanning, säger Pöysti.

Progressiv arrogans

Han upplevde att det var genant och pinsamt att tala om Gud. Det verkade vara en grundattityd i samhället.

– Jag märkte att det finns en stor arrogans mot religiösa frågeställningar. Speciellt i kretsar som uppfattar sig själva som progressiva. Folk sätter sig ibland på höga hästar. Om det tidigare varit tabu att vara ateist så har det nu svängt åt andra hållet. Den som tror betraktas med skepsis eller kanske med förakt.

Pöysti hoppas att han med pjäsen *Tröst* ska kunna medverka till att människor börjar fundera mera på frågor om tro och livets mening.

– Själv har jag upplevt en nästan permanent ambivalens i de här frågorna. Ett frågande, funderande och sökande som aldrig tar slut. Fast jag kan ligga i sängen och be så är jag inte säker på vad det handlar om.

Pöysti hör inte till kyrkan och han håller en viss distans till religion.

– Men det var härligt att få diskutera tro och religion med alla dem som vi intervjuade för vår research. Vi förde riktigt djupa samtal och det var helt enkelt ljuvligt. Vi ställde tuffa och kritiska frågor och vände in och ut på alla svar.

SKÅDESPELAREN OSKAR PÖYSTI brottas i monologen *Tröst* med både egna och andras frågor om livets mening och meningslöshet.

Någonstans går också en gräns för när man inte orkar fundera längre utan tvingas välja sin ståndpunkt, säger Pöysti.

– Ibland när vi hållit på och diskuterat det här så har vi kommit till en punkt där alla sanningar plötsligt är lika sanna. Det här med tro är lite samma sak som med kärlek och förälskelse. Det är svårt att kritisera en annan människa för att den förälskat sig i en viss person. Frågor om kärlek och tro är känsliga frågor, man måste vara försiktig med vad man säger och hur. Den sanning som klickar i mig klickar inte nödvändigtvis i dig. Att inte tro på Gud eller att välja bort det religiösa är ett val som har sina konsekvenser, säger Pöysti.

– Vad väljer man i stället? Människans andliga behov försvinner inte av sig självt. I alla tider och kulturer har det funnits religion och något männis-

Vampyren och hungern

BOOK

Svulten

Författare: Hannele Mikaela Taivassalo
Förlag: Schildts & Söderströms 2013

I **Hannele Mikaelas Taivassalos** roman *Svulten* återuppstår vampyren som ett hopkok av alla historiens blodsgare.

Jorunn Själfhämd är en figur som likt folktrons Lamia-

monster lockar till sig unga män (och kvinnor) och dödar dem genom att suga ut deras blod, men hon har också lånat drag av populärkulturens Twilightvampyrer vars leda över odödligheten och osårbarheten leder till existentiell ångest.

I *Svulten* sluts ett avtal med en urvampyr kallad M, och det handlar – klassiskt – om att sälja sin själ.

Resultatet blir en välskrivna och välkomponerad helhet av Helsingforsscener och

historiska tillbakablickar, men framför allt en bok om att hungra och om att vara otillfredsställd.

På 1700-talet var Jorunn friherre von B:s älskarinna. Han har konspirerat för att lönmörda kungen och när M erbjuder honom ett avtal är han redo att offra sin älskarinna för att köpa sig fri från sitt brott.

I stället blir det hon som sluter avtal med M. Resultatet blir en evig hunger och leda, tvånget att hämnas, att

återvända till Finland för att fungera som bödel då den förstfödde i varje generation von B ska offras.

Det finns många trådar i berättelsen och alla drar in till samma håll. Det som håller paketen intakt och gör berättelsen plågsam och aktuell är hungern.

"Hungern är som en skavande tristess, ständigt närvarande, ständigt drivande. Och det enda som finns är svälten eller frossandet, någonting däremellan finns inte."

Jorunn jagar om nätterna och längtar efter att stiga ut i solen (och förvandlas till stoft?). Hennes berättelse blir en berättelse om missbruk. "Jag hungrar. Jag törstar. Nu redan. Det är en evig svält, och i den / är allt / fåfänglighet."

Att vara vilsen i sin egen omätlighet blir i den här berättelsen en förtäppelse det inte finns någon räddning från. Den storn berättar Taivassalo mycket bra.

■ SOFIA TORVALDS

kan trots på. Frågan lyder: vad innebär den nuvarande religionsflykten för vårt samhälle och för oss som individer?

Det absurda valet

Det är möjligt att välja bort Gud och en mening med livet.

– Det var det som **Albert Camus** kallade för den absurda människan. Livet är meningslöst och vi accepterar det och försöker vara glada ändå och ta för oss av livet.

Samhället blir allt mer splittrat. Det finns inga stora berättelser kvar, bara ensaksrörelser, menar Pöysti.

– Samma sak har hänt med religionen. Jag tror på mitt sätt och du tror på ditt sätt.

Livets moraliska utmaningar är påfrestande för oss alla, tror Pöysti.

– Vi handlar ju inte enligt vår egen övertygelse. Vi vet vad som är rätt men vi når inte upp till det. Det är deprimerande och det är något vi alla kämpar med.

Samtal om livets mening, om tro och icke-tro, skulle gärna få synas mera i det offentliga, tycker Pöysti.

Kan beställas vart som helst

Materialet och texten till monologen

Tröst har hela tiden formats och förändrats under processen.

– Som skådespelare vill jag att min roll utvecklas ända fram till sista föreställningen. En roll brukar sällan vara klar till premiären.

Han tycker att det ska bli spännande att se hur pjäsen blir mottagen av publiken.

– Man kan aldrig veta vad mottagandet blir på förhand. Jag hoppas att föreställningen kan erbjuda en öppning för att reflektera mera över de här sakerna. Vi blir ändå aldrig färdiga med de här frågorna. Under hela vårt liv måste vi fortsätta uppdatera våra svar.

Föreställningen kan beställas till skolan, församlingen, biblioteket, i princip vart som helst. Kontakta turnéproducent **Elin Westerlund** för bokningar: elin.westerlund@viius.fi

”Jag märkte att det finns en stor arrogans mot religiösa frågeställningar. Speciellt i kretsar som uppfattar sig själva som progressiva. Folk sätter sig ibland på höga hästar.”

Den kristna barnboken – död eller levande?

BARNBÖCKER. Den svenska läraren och barnboksförfattaren **Åke Olofsson** skriver i tidningen Dagen att det finns ett stort behov av barnböcker som utgår från kristna värderingar – men förlagen satsar inte på dem.

– Kapitelböcker för barn i slukaråldern lyser med sin frånvaro, menar Olofsson som läst de kristna svenska förlagens julkataloger för

år 2012. Han undrar om den kristna barnboken är död.
– Finns det inga svenska författare som skriver kristna kapitelböcker utifrån svenska miljöer och kulturella situationer? undrar Olofsson.

Pian Wistbacka, utgivningschef på Fontana Media, säger att läget ser helt annorlunda ut i Svenskfinland. Hon känner inte igen

den hotbild Olofsson målar upp.

– På finlandssvenskt håll finns det efterfrågan på kapitelböcker för barn i 9-12-årsåldern. I Fontana Medias Salt&Peppar-serie har till exempel **Monica Vikström-Jokelas Ellen Annorlunda**-böcker varit populära.

Wistbacka säger också att förlaget gärna tar emot

manus i genren. Hugade skribenter finns.

– Till vår senaste barnbokstävling fick vi in hela 61 manus, säger Wistbacka. – Det där med miljö och kultur tycker jag är oerhört viktigt också med tanke på den finlandssvenska barnboken – det behövs böcker som utspelar sig i en finlandssvensk miljö och som speglar vår kultur.

FÖRESTÄLLNINGAR:

- 7 och 9.3 kl. 19 **Vasa** trefaldighetskyrkas krypta
- 11.3 kl. 19 **Närpes** församlingshem
- 12.3 kl. 13 **Malax**, kyrkhemmet
- 13.3 kl. 19 **Esse**, Henriksborg
- 14.3 kl. 19 **Nykarleby** församlingshem
- 20.3 kl. 19 **Nedervetil** församlingshem
- 21.3 kl. 18 **Vörå** församlingshem
- 22.3 kl. 19 **Vasa** trefaldighetskyrkas krypta
- 24.3 kl. 19 **Purmo**, Lillby församlingshem
- 13.4 kl. 18 **Petalax** församlingshem
- 16.4 kl. 19 **Ekenäs** församlingshem

- 17.4 kl. 19:30 **Grankulla** kyrka
- 18.4 kl. 18 **Vanda**, St Lars stora kapell
- 19.4 kl. 18:30 **Borgå**, svenska församlingshemmet
- 22.4 kl. 18 **Lovisa** församlingshem
- 23.4 kl. 18:30 **Esbo**, Olars kyrka
- 24.4 kl. 18:30 **Karis** församlingshem
- 25.4 kl. 19 **Sibbo** kyrka
- 27.4 kl. 19 **Jakobstads** församlingcenter
- 28.4 kl. 18 **Korsnäs** församlingshem
- 7.5 kl. 19 **Sunds** församlingshem
- 9.5 kl. 18 **Mariehamn**, St Märten kyrka

Anteckningar under dagar av sorg

av C. S. Lewis
bearb. Johan Fagerudd

Turnén sker i samarbete med:

EV. LUTH. KYRKAN I FINLAND

Passa på att bekanta dig med Fontana Medias böcker i samband med föreställningarna!

FÖNSTER, DÖRRAR, KAKEL

www.nordicsale.fi

Fabriksmåttfel och II-klass

Juridisk byrå

HENRICSON & KIETZ

Kungsgatan 7, 10600 Ekenäs, tfn (019) 246 2462

Tro Hopp och Kärlek

Design: Tobias Mellberg

Smycket är c.a. 23mm högt, tillverkat i sterling-silver och levereras med kedja och ask.

”Kärleken är det centrala, stödd av hoppet och tron”

Pris 39,50€/inkl postkostn.

Sänd in din beställning till Jonnys Försäljningstjänst

Petalaxvägen 18, 66240 Petalax
Telefon 06-347 0608 cjcenter@malax.fi

Namn: _____ Tel: _____
Adress: _____

Antal

PSALMVÄVEN MARS

1	I	D	E	R	5	M	A	B	G	K	10	C	S	O	H	B	E	N	A		
18	L	D		20	B	J	A		23	F	K	S	M	T	L	G	R	S	H	A	P
35	L	B	M	I	K	D		41	S	T	G	H	I	E	S		48	T	N	A	F
52	C	P	G	F	K	D		58	I	B	D	L		62	T	E	R	O	K	B	K
69	S		70	F	O	S	E	A	M		76	D	I	P	L		80	T	O	D	M
84	H	T	B	L	C	S	F	B	A	E	H	D	K		98	C	T	R	M	N	
103	T	A	S		106	I	H	K	L	D	E	C	L		114	S	K	T	B	F	A
120	G	T	H	D	O	P	M	S	N	J	K	R	H	A	T	G	B	L	F		

Konstruerat av ANN HUSMAN

A Hopplöst	6	119	92	133	74	33	50	17	22	104	
B Nyhetsjakt	86	117	67	7	136	59	91	36	14	20	
C Känd för dun	112	10	52	98	88						
D Tvistefrö	40	82	60	2	95	57	110	123	76	19	
E Vy	93	3	15	73	46	63	111				
F Till er tjänst	70	55	138	23	51	118	90				
G Kan morgonpsalm kallas		135	29	54	97	43	8	120			
H Bör bakform vara	13	44	32	84	132	107	94	122			
I "Giv åt Stål en penning även"		45	38	1	77	58	106				
J Dvs på latin	21	129									
K Lite ditåt	56	115	108	9	39	68	96	130	24	66	
L Är mäktig mat	109	18	137	113	28	61	87	35	79		
M "Livets vatten"	101	5	37	75	26	126	83				
N Skeppsdagbok	16	49	102	128							
O Smälter i drink	81	12	65	124	71						
P "Fem gick in genom samma dörr, men kom in i varsitt rum"		125	34	78	53						
R Högvilt med horn		64	100	131	30	4					
S Envist	31	114	11	47	41	72	127	89	69	25	105
T När TV upprör	42	27	121	85	103	134	48	99	62	116	80

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-T. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutnfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A6, den andra A119 o.s.v. Den färdiga texten i rutnfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-T bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra psalmväven är psalm 339, vers 6, som börjar med orden Konung, vi ville gärna tro. **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Inga Boijer**, Saltvik, **Annika Snellman**, Jakobstad och **Iris Sandström**, Paipis. Grattis! Prשבöckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast tisdagen 19.3.2013. Märk kuvertet "Mars-psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

som börjar med orden

Namn & adress:

UR EVANGELIET

”Jesus tog brödet, tackade Gud och delade ut åt dem som låg där, och likaså av fiskarna så mycket de vilde ha.”

Läs mera i Joh. 6:1-15

OM HELGEN

Bröd för kroppen och själen

Midfastosöndagen betyder att vi kommit halvvägs genom fastan. Den här söndagen kallas också brödsöndagen, ett namn som syftar på evangelietexten om hur Jesus mättade femtusen människor med fem bröd och två fiskar.

Brödsöndagen handlar inte bara om vårt dagliga bröd och kroppens överlevnad, utan också om människans behov av andlig föda. Jesus är livets bröd som delar ut sina goda gåvor till oss och lär oss att dela med oss till den som behöver det.

RUNT KNUTEN

”Rollatorrally – utedag på konstgräsplanen.”

Onsdag 13.3 kl. 13 på konstgräsplanen i Karis.

LUST ATT VARA MITT I SMÖR ÖGAT - NÄR ER FÖRSAMLING HAR NÅGOT EXTRA PÅ GÅNG?

Platsen i högerkryssat ger annonsören synlighet i hela landet, fri utformning och fyrfärg i storlek 81 x 55 mm för bara 150 euro inklusive moms!

Gäller endast församlings- och kyrkligt realiserade annonser.

← 2 X 55 / PRIS 150 €

INSIDAN

Ansvärlig redaktör:
Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN MARIA WIKSTEDT

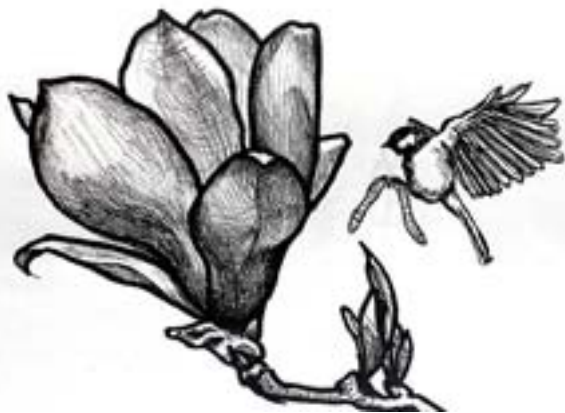

ILLUSTRATION: AMANDA BIEBER

I väntan på våren

VI GÅR MOT ljusare tider, mot våren. De flesta av oss väntar på våren för att vi gillar ljuset våren kommer med. Det är så mörkt på vintern och den känns så långvarig. Det är så dystert när det är mörkt då man vaknar och mörkt då man kommer hem från jobbet. Ljuset ger oss energi så att vi orkar medan mörkret gör oss trötta och suger musten ur kropp och själ.

Det mörker som möter oss varje vinter är likt själens mörker. Det mörker som vi stundvis vandrar genom i våra liv, det mörker som vi under längre perioder måste vistas i, det mörker som andra människor tvingar oss in i ser olika ut. Våra mörker ser olika ut. I mörkren möter vi vårt förlutna, vår vardag eller det vi helst ville glömma. I mörkret möter vi rädsla, ångest, djup sorg, ensamhet, ångslan, tröstlöshet och rådvillhet.

NÄR DET ÄR mörkt kan det kännas mjukt och bra att göra något som ger ljus åt själen. Kanske att tända ljus, sjunga psalmer av hjärtats lust, träffa en vän och skratta mycket eller gå på en lång promenad i frisk kall luft kunde ge energi? Ibland får man göra ingenting, bara ligga i soffan och läsa en spännande bok för att ladda livslust i sin trötta kropp. Vi får försöka hitta våra rastplatser i livet, platser där vi kan känna av Guds värme och ljus i vardagen. Men ibland kan det kännas så mörkt i livet att man inte orkar med något som skulle ge ork. Man har helt enkelt inte krafter till något annat än att leva.

När man befinner sig i mörkret känns det ibland som det aldrig skulle ta slut. När det inte finns glädje, framtidstro eller en känsla av att Gud delar det svåra. Då får vi bara lita på att hoppet för oss vidare genom mörkret. Livet för oss vidare. Gud för oss vidare.

Gud har oss i sin hand. Han har lovat att vara med oss vad som än händer. I denna söndags evangelium mättar Jesus omkring femtusen människor med de fem bröd och två fiskar en pojke ger honom. Det låter galet och omöjligt, men detsamma sker när vi lägger ner det som angår oss mest i bön inför Gud – också vårt mörker. Såsom bröden och fiskarna blev mer i Jesus händer, så kommer Gud också att mätta vår längtan efter vårens ljus och livsglädje. Bönen vi ber blir i Guds händer ett bönesvar som är något större och bättre än det vi bad om. Medan det fortfarande är mörkt vägar man inte lita på att ljuset och våren återvänder. Men hoppas ändå mot alla odds. Var som pojken och lägg dina fiskar och bröd i Jesus händer.

Maria Wikstedt är kaplan i Kimitoöns församling.

#bönetwitter

”Jesus, hjälp mig att orka i mörkret. Ge mig kraft. För mig närmare Vårens ljus. Omslut mig. Tack. Amen.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
5 Mos. 8:2-3

ANDRA LÄSNINGEN
1 Kor. 10:1-6

EVANGELIUM
Joh. 6:1-15

Midfastosöndagen. Temat är ”Livets bröd”.

PSALMFÖRSLAG

314, 486, 430, 413, 218(N), 223:5.

Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

VECKANS PERSON

C. S. LEWIS var en brittisk författare, teolog och litteraturprofessor. Han levde mellan 1898 och 1963 och är allra mest känd för böckerna om Narnia, en serie fantasyberättelser med kristen tematik.

Clive Staples Lewis var länge ateist. I 30-årsåldern blev han i stället övertygad kristen, mycket tack vare samtal med vännen J.R.R. Tolkien.

Bland hans övriga kända böcker finns *Från Helvetets brevskola, Kan man vara kristen?* och *Anteckningar från dagarna av sorg*.

Källa: Wikipedia

KALENDERN 8-14.3

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND
Pargas församling:
Sö 10.3. kl 10: Högmässa i kyrkan, Sepponen, Lehtonen.
On 13.3. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Sepponen, Holmström.

Nagu kapellförsamling:
Sö 10.3. kl 15: Sjung med oss i församlingshemmet, Granström, Taulio. Kaffeservering. – kl 18: Konsert i kyrkan med Antti Haapalainen sång, Tuomo Tirronen gitarr, sånger från renässansen. Arrangeras i samarbete med musikinstitutet Arkipelag. – kl 19: Finskspråkig kvällsyrka i församlingshemmet, Risto Jarvansalo, Granström, Taulio, Granström.

Korpo kapellförsamling:
Sö 10.3. kl 15: Gudstjänst i Norrkata kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:
Sö 10.3. kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Killström, Granlund.
Iniö kapellförsamling:
Sö 10.3. kl 11: Högmässa kyrkan, Vuola.

ÅBO
to. 7.3 kl. 9.30: Familjecafé i Aurelia (2 vän.)
kl. 18.30: Kyrkokörens övning i Aurelia (3 vän.)
kl 19: Veckomässa i taizéstil i Skarpskyttekapellet, Westergård

fre. 8.3 kl 19: Filmvisning i Aurelia (3 vän.) ”Encounters at the end of the world”. Fritt inträde, frivilliga bidrag till insamlingen Gemensamt ansvar kan ges.

lö. 9.3 kl 11.30-13: Kyrkans barn-timme (4år -) i Aurelia (2 vän.)
sö. 10.3 kl 12: Högmässa i Domkyrkan, Audas (pred), Westergård (lit), Forsman. Åbo Damkör (dir. Sören Hakola) medverkar. Kyrktaxi kan beställas senast fre 8.3 kl. 12 per tel. 040-341 74 58. Kyrkkaffe efter högmässan i sakristian.

kl. 13.30: Träff för vuxenpoolare i Skarpskyttekapellet.
kl. 16: Mässa i S:t Karins kyrka, Westergård, Audas, Forsman. Skolkören Kakofofi medverkar (dir. Maria Engblom). Kyrkkaffe efter mässan.

ti. 12.3 kl 18: Lovsångskören övar i Aurelia (1 vän.)
kl 19: Lovsång och förbön i Aurelia (1 vän.), Jonathan Westergård: Jesus – livets bröd.

ons. 13.3 kl 10-12: Familjecafé i Papinholma församlingshem (Käräjäkalliontie 4, Kustö)
kl 11: Förbönsgruppen samlas i Aurelia (3 vän.)
kl 13-15: Café Orchidé i Aurelia (1 vän.) Att leva enkelt i tro – Paula Hartman och Eva-Stina Snellman

kl 13.30-15: Café aderton (åk 3-6) i Aurelia (2 vän.)
kl 17: Gudstjänstgrupp tvåans möte i Aurelia (3 vän.)
kl 18: Tyst meditation i Aurelia (1 vän.)

kl 18.30: S:t Karins gudstjänstgrupp möte i S:t Karins kyrka.

to. 14.3 kl. 9.30: Familjecafé i Aurelia (2 vän.)
kl. 18.30: Kyrkokörens övning i Aurelia (3 vän.)
kl. 19: Veckomässa i Skarpskyttekapellet, Westergård

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
10.3 Fjärde söndagen i fastan.
Högmässa: kl 12 i Hammarlands kyrka. Ingemar Johansson.
12.3: Skriftskola kl 18.30.

JOMALA
Sön 10.3 kl. 11.00: Högmässa Syrén och Hansen. Nya medarbetare välkomnas. Laudamus sjunger. Kyrkkaffe.
kl. 18.00: Vålgörenhetskonsert med ”Körglädje” arr. Rotary.

Mån 11.3: Ingen Ungkväll
Tis 12.3 kl. 19.00: Läsmöte hos Carina Aaltonen i Hinders på Kungstö.
www.jomala.evl.ax

SUND-VÄRDÖ
Söndag 10.3 kl. 11.00: Högmässa i Sunds kyrka. Präst; Juanita Fagerholm-Urch, kantor Katrin Gwardak.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
To 7/3 13.00: Molpe missionssy-förening i Bykyrkan.
Lö 9/3 18.00: Sångkväll för Gemensamt Ansvar i Kyrkan, medv. Gun Korsbäck-Orre, Kyrkokören dir. Deseré Granholm, Mari-anne Liljeström, Ebba Carling, Cay-Håkan Englund m.fl. Efteråt servering, lotteri m.m i församlingshemmet.

Sö 10/3 11.00: Gudstjänst, Cay-Håkan Englund, Deseré Granholm.
Sö 10/3 12.00: Baltikumvännernas soppdag i Församlingshemmet. Soppa+pannkaka+kaffe å 10,-. Försäljning till förmån för Nordkoreahjälpen.

Må 11/3 13.00: Korsbäck missionssy-förening i Bygården.
Må 11/3 18.00: Bibelstudie- och bönegrupp i Församlingshemmet.
Ti 12/2 13.00: Taklax missionssy-förening hos Inga Holm.
Ti 12/2 19.00: Träffpunkt i Taklax bönehus.

On 13/3 13.00: Vänstuga i Församlingshemmet.
On 13/3 18.00: Skriftskola i Församlingshemmet.
Fre 15/3 18.30: Fredagscafé i Församlingshemmet.

KRISTINESTAD GUDSTJÄNSTER
Kristinestad: sö 10.3 kl 12 Högmässa, Nisula, Martikainen
Lappfjärd: sö 10.3 kl 18 Gudstjänst, Saarinen, Martikainen
Sideby: sö 10.3 kl 10 Gudstjänst, Saarinen, Martikainen

ANNAN VERKSAMHET
Ekumenisk bönesamling: to 7.3 kl 19 i Kaskö kyrka
Pensionärssamling: on 13.3 kl 12.30 i Lappfjärd förs.hem.
Kvinnogruppen: to 14.3 kl 18.30 i Sideby församlingsstuga.

Församlingsafton: lö 16.3 kl 19 i Sideby kyrka, T. Ingvesgård, sånggrupp, Servering
Årsmöte: ti 26.4 kl 19 i Lappfjärd förs.hem, Understödsföreningen för dagklubben i Kristinestad r.f.

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi
Kyrkan: 4 sö i fastan 10.3 kl 10 Högmässa Lassus, Lindén.
Norrnäs bönehus: sö 10.3 kl 18 Gudstjänst Lassus, Lindén. Efteråt bönehusets årsmöte.

Töjby bykyrka: to 7.3 kl 13 Symöte i skolan. To 14.3 kl 19.30 Töjby bönehusförening r.f.s årsmöte i skolan.
Luthergården: lö 9.3 kl 14 Inspiration till Bibelläsning. Kl 18 Evangelifest.

Församlingshemmet: må 11.3 kl 19 ”Anteckningar under dagar av sorg” Johan Fagerudd framför tankar om sorgearbete utg. från C.S. Lewis bok. Kaffeservering.

PÖRTOM
Lö 9.3 kl. 18: Psalmafton för gemensamt ansvar, kyrkokören och pensionärskören.
Sö 10.3 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Sundqvist, Lidman.
Ti 12.3 kl. 13: KU:s sykkrets i förs.h. Norrgård.
Ons 13.3 kl. 9: Föräldra-barn i förs.h. Enlund

ÖVERMARK
Sö 10.3. kl. 12: Högmässa. Sundqvist och Wikstedt.
Må 11.3. kl. 9-11: Föräldrabarngruppen i församlingsstugan. Enlund.
Må 11.3. kl. 13: Symöte i församlingshemmet. Norrgård.
On 13.3. kl. 13: Pensionärssamling i församlingshemmet. Gäst: Kurt-Erik Nordin. Norrgård och Wikstedt.

To 14.3. kl. 14: Andakt på Alvina.
To 14.3. kl. 15: Andakt på Solgärdet.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
To kl 18: Hjälpredarskolning i Petalax, Ladan
Fr kl 20: Ungdomskväll i församlingshemmet. Mera info på Facebook
Sö kl 14: Gudstjänst i kyrkan, Englund, Kahlos
Ti kl 13: Missionssy-föreningen
On kl 18: Kyrkokören övar
To kl 10: Föräldrabarngruppen
Församlingspastorn har semester: 11-19.3. Vikarie är kyrkoherde Mats Björklund.

KORSHOLM
Öppen dagklubb: fre kl 9.30 i Smedsby förs.gård.
Bibelhelg med biskop em Erik Vikström i Smedsby förs.gård: tema ”Livets bröd”, lördag: kl 16 ”Sing-in” med fastepsalmer, Nordqvist-Källström m.fl. kl 16.30 Bibeltimme kl 17.30 kaffeservering kl 18 Kvällsmöte, biskop Erik, Berndt Berg, musikprogram med ensemble ur Kammarkören Psallite, Heidi Lång piano, Nordqvist-Källström, Westerlund.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 8.3 Caterina Stenius, Helsingfors
Lö 9.3 8.53 Familjeandakt. "Åsnan och barnet" av Gunhild Sehlén. Berättaren: Karl Sällström. Åsnan: Sofia Torvalds. **Må** 11.3 Boris Källman, Vichtis **Ti** 12.3 Anette Nyman, Esse **Ons** 13.3 Fredrik Portin, Åbo **To** 14.3 Kaika Växby, Helsingfors.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 8.3 Johan Klingenberg läser ur John Bunyans bok Kristens resa. **Lö** 9.3 17.58 Ett ord inför helgen, Lovisa kyrka. **Sö** 10.3 Bror Träskbacka, Esbo **Må** 11.3 Caterina Stenius, Helsingfors **Ti** 12.3 Kenneth Grönroos, Sibbo **Ons** 13.3 Boris Källman, Vichtis **To** 14.3 Ortodox aftonbön. Lars Ahlbäck, Uleåborg.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 10.3 Gudstjänst med Lovisa svenska församling. Predikant: Karl af Hällström.

VEGA

SOUL, FUNK OCH GOSPEL

Ole Børud i Österbotten

Den norska artisten **Ole Børud** gör ett Österbottenbesök i mars. Børud har gett ut tre egna skivor och även samarbetat med andra artister. Musiken kan närmast beskrivas som soul- och funkpräglad pop och gospel.

Vid konserterna medverkar **Lars** och **Rolf Edberg** samt FKF-kören med orkester. Konserttider är lördag 16.3. kl.19 i Pingstkyrkan i Jakobstad, söndag 17.3. kl. 14 i Elimkyrkan i Kvevlax och söndag 17.3. kl. 19 i Närpes kyrka. Fritt inträde. Arrangörer: Fria kristliga folkhögskolan i Vasa i samarbete med lokalförsamlingarna.

Gudstjänst: sö kl 10 i kyrkan, biskop Erik Vikström, Bergström, Nordqvist-Källström, Klippan-konfirmanderna får sina Biblar. **Högmässa:** sö kl 12 i Smedsby förs.gård, biskop Erik Vikström, Bergström, Nordqvist-Källström, pensionärskören, kyrkkaffe. Biltimme efter kyrkkaffet. **Missionssyfoering:** må kl 13 i Smedsby förs.gård. **Pensionärssamling:** må kl 14 i Karperö, Hilde-Ann Lall ti kl 13 i Jungsund, Dan Lillas **Anm till dagklubben:** tas emot ti 2.4. och to 4.4. kl 9-16 per telefon Lotta 044-3560531, Monica 044-3560532, per e-post ann-charlott.ek@evl.fi eller monica.pada@evl.fi eller besök i dagklubben, Niklasv 3 i Smedsby.

KVEVLAX

"Karakaffe": to kl 9.15 i ds. **Församlingkretsens årsmöte:** to kl 18 i ds.

Sångkväll med risgrönsgröt: lö kl 17 i Kuni bönehus. Medv. Lågsta-diets musikklubb med Tomas Koskinen, Manskören med dirigent P-E Häggblom, "Sången i mitt liv" Aili Herberts, Pernilla Wikström, "Livskraft" med Ulla-Maj Salin. Barnpassning. Välkommen! **Högmässa:** sö kl 10, Lundström, André.

Gemensam bön för bygden: må kl 19 i Elim.

Pyssel- och syjunta för yngre kvinnor: on kl 18 i ds.

Estlandsresa 16-20.5: Gemensam bussresa till vänförsamlingarna i Estland, hotellövernattning i Pärnu o Tallinn, resa o logi i dubbelrum 293 €/pers. (vid min. 30 delt.). Mat, ev. enkelrum o reseförsäkring tillkommer. Anm. senast 6.4. till pastorskansliet i Kvevlax tfn 346 2300.

MALAX

www.malaxforsamling.fi
Gudstjänst: sö 10.3 kl 10 i kyrkan. Sångarna medverkar. Tornberg, Brunell. **Johan Fagerudd:** med föreställningen "Anteckningar under dagar av sorg" ti 12.3. kl 13 i KH. **Ekumenisk bön:** ti 12.3 kl 18 i Sockenstugan.

PETALAX

Gudstjänst: sö 10 3 kl 11 M Björklund liturg, S-E Enkvist predikant, H Kahlos kantor
"Gammal och ung kom och sjung": sö 10 3 kl 18. Vi sjunger psalmer av Anders Frostenson till förmån för Gemensamt Ansvar, servering, taxi.

REPLOTT

Körövning idag i Replot försh.: Barnkören kl. 17.30 och församlingkören kl. 19.

Vinterskriftskola: i Replot försh. lö kl. 10-13.

Gudstjänst: i Replot sö kl. 10. Kaski, Wargh, predikan av Bertel Lindvik.

Älgsoffa: sö 10.3 kl. 11-13 i Björkögården.

Allsångsfaften: i Replot försh. sö 10.3 kl. 18.00. Solosång av Michael Wargh, duettsång av Simone och Nicole Berlin. Vi sjunger tillsammans. Kaffeservering och lotteri till förmån för Gemensamt Ansvar. Taxi från alla byar. Björkö Taxi Granholm tel. 050-0261278 andra byar Harrys taxi tel. 050-5177243.

Mathörna: i Björkögården ons 13.3 kl 13. Anmäl för maten senast må 11.3. till Barbro Lähdesmäki eller Jarl Nystrand. Mat 7 €/pers.

Vi över 60: i Replot försh. 14.3 kl. 13. Besök från vi över 60 i Vörrå.

SOLF

Högmässa: sö kl. 10, Henrik Östman, Patrik Vidjeskog. **Pensionärssamling:** on kl. 13. "Ensamhet - på gott och ont", Mary André-Pada.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN

Ökenmässa: sö kl. 13, Gunnar Särs, Siv Jern, Trefaldighetskyrkans kör, Dan Andersson, Mikael o Monica Heikius. Trefaldighetskyrkans körs 90-årsjubileumsmatiné ca kl. 15 i kryptan med program o servering. Öppet för alla. **Morgonbön:** to 14.3 kl. 9, Siv Jern, Dan Andersson.

Församlingens sorgegrupp: startar ons 20.3 kl. 18 på Vasaespl. 3 E, II vån. Ledare: Tia-Maria Nord o Susanne Blomqvist. Anm. senast 15.3 tfn 06 3261 309.

BRÄNDÖ KYRKA

Internationella kvinnodagen firas: fre 8.3 kl. 17.30 i Brändö förs.gård.

Dans i heligt rum: sö kl. 19, Siv Jern.

Gerby-Västervikkväll: ons 13.3 kl. 18.30 i Västervik bystuga. Cayennekören, dir. Margot Enström, Siv Jern. Servering. Om du behöver skjuts kontakta pastorsk. tfn 06 3261 309.

VÖRRÅ

Kväll kl. 19.00: Bönehusföreningens årsmöte i Bertby bönehus.

Fr 8.3. kl. 19.00: Läsmöte i Palvis bystuga. Sundstén, Granholm.

Lö 9.3. kl. 9.30: Skriftskolans lektionssdag i Fh.

Sö 10.3. kl. 10.00: Högmässa i kyrkan. Sundstén, Granholm. Predikant Kurt Enlund.

On 13.3. kl. 13.00: Missionsringen

i Fh. Fru Linnea Klemets "Kenya missionen 50 år"

On 13.3. kl. 19.00: Läsmöte i Kovik samlingsal. Sundstén, Granholm.

To 14.3: Vi över 60 far på svarsvisit till Replot pensionärssamling.

Buss från Rejpell kl. 10 via Centrum, Rökiö, Tuckur, Kovik, Karvsor och Kaitsor kl. 10.30, Bertby och Palvis. Lunch vid Bernys kl. 11.30. Pris 20 € (buss + lunch)

Anmälan till Gun-Britt Nyman tel. 050-350 7227 senast ti 12.3. kl. 13.

Oravais

Sö 10.3. kl. 14.00: Finskt läsmöte hos Långnabbas, Niemikuja 5. I Klemets, Streng.

Sö 10.3. kl. 18.00: Kvällsgudstjänst i kyrkan. I Klemets, Streng.

On 13.3. kl. 13.00: Missionscafé i Fh. Sångstund med B-G Nygård.

Maxmo

Sö 10.3. kl. 12.00: Högmässa i kyrkan. Sundstén, Granholm.

On 13.3. kl. 19.00: Bibel & bön i Fh. Granlund.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

To 19 Karabön: i församlingsstugan.

Fr 13-16 Öppen dagklubb: i församlingsstugan. Anmäl idag till tfn 0403 100 456.

-13.30 Andakt: i Esselunden, Pettersson, Johansson.

-14.15 Andakt: i Essehemmet, Pettersson, Johansson.

20 Stugokväll: i församlingsstugan, Wikblad.

Lö 19 Kvällssammankomst: i Punsar bönehus, Lauri Kuivalainen.

Sö 10 Gudstjänst: Granlund. Ansvar: Vuokatti konfirmandgrupp.

-14 Sammankomst: i Punsar bönehus, Lauri Kuivalainen, Anders Värnström.

-19 Kvällssammankomst: i Punsar bönehus, Lauri Kuivalainen.

Ti 18.30 Bibelsitt: i Henriksborg, A Häggblom.

-19 Kvinnogrupp: i Henriksborg, C Pettersson.

On 12 Lunch för daglediga: i Henriksborg (7 €). Gäst: cancerskötare Christine Kung. Anmäl senast 8.3 till tfn 0403 100 454.

-19 "Anteckningar från dagar av sorg": i Henriksborg. Johan Fagerudd tolkar C.S.Lewis. Avgift 10 €.

Kontakta diakonin ifall avgiften känns övermäktig. Arr. Esse församling och Folkhälsan i Esse.

JAKOBSTAD

To 18: SLEF:s missionsafton i FC

Lö 19: Sammankomst i kyrkan, Jukka Malinen

Lö 19: In da house i FC ungd.utr. Se ungbloggen.fi.

Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Krokfors, Södö, Jacob Gospel

14: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Jukka Malinen, Stefan Snellman.

18: Fokus i FC. "Kristen enhet", Åstrand.

18: Psalmaföreläs för Gemensamt Ansvar i kyrkan, Södö, Östman, andakt Krokfors

19: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Jukka Malinen.

Ti 13: Tisdagsamling på Station 1, Åstrand

To 19: Konsert i kyrkan, "Kom hem!" Kata Laakso, Egon Veevo & Christoffer Kaustell m.fl.

KRONOBY

Bibelstudium: lö 18.30 vid Lyktan

Musikcafé Lyktan: lö 20.00-24.00

Gudstjänst: sö 10.00, Norrback, R. Borgmästars, Kronoby Kyrk kör, dir T. Elfving, Torgare-Spikas-Harabacka läslag

Scoutkåren Brobyggarnas årsmöte: sö 14.00 i kårlokalen

Föräldra-barngruppen: on 9.00 i dagklubben

LARSMO

To 7.3 kl. 19 Dagklubbeföräldramöte: i församlingshemmet. Johan Klingenberg medverkar.

Fre 8.3 kl. 18 Konfirmandsamling: för sommarskriftskolan 2013, i församlingshemmet.

kl. 19.30 Ungdomssamling: i Xodus.

Lö 9.3 kl. 10 - 17 Temadag om förbön: i församlingshemmet.

Gunnar och Liisa Weckström medverkar. (Förhandsanmälan till maten)

Sö 10.3 kl. 10 Familjegudstjänst: Sjöblom, Wiklund, sång av dagklubbens barn. Kyrkvård: Dagklubb-direktionen.

kl. 18 (Obs tiden) Finsk mässa: Sjöblom, Wiklund.

To 14.3 kl. 18.30 Kvinnocafé: vid Inremissionshemmet. Kvällens tema: "När Jesus leder". Eivor Johansson, Barbro Bång m.fl. medverkar.

kl. 19 Bibelstudium: i församlingshemmet, Sjöblom. Tema: "Ett evangelium - fyra evangelier".

NEDERVETIL

Läsmöte: sö 15 med Pelo läslag hos Siw Högnäs

Gudstjänst: sö 18, khden, Anna-Karin Lindbäck-Haals

KU:s årsmöte: sö 19 i fh.

Pensionärssamling: ti 13 i fh

Läsmöte: on 19 med Skriko läslag hos Ulla och Anders Aspvik.

NYKARLEBY

Fre 8.3 Gemensamt Ansvarkväll: Nykarleby fh kl 18, Birgitta Lindell berättar om Kambodja, servering kl 20 konsert för GA i Nykarleby kyrka: Nykarleby-Pedersöre stråkorkester, kyrkokörerna o solister.

-kl 19 Kaktus ungdomssamling: gemensamt i Munsala fh.

To 14.3 kl 19 Anteckningar under dagar av sorg: i Nykarleby fh, dramamonolog med Johan Fagerudd. Inträde 10 € inkl servering.

Fr 15.3 Karahajk: info och anmälan T Forsbacka, 050-5573923

NYKARLEBY

Lö kl 19 Möte: i Kovjoki bönhus, Stefan Snellman, Peter Thylin

Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: i fh, Sandvik, Ringwall

Må 13 Missionssyfoering: fh

-kl 16 Pizzaaftermiddag för ungdomar: i Finken

-kl 18 Kenyamission: fh, Thomas Björkman

Ti kl 19 Läsmöte: Kyrkoby övre läslag hos Sabina och Janne Forsbacka, Sandvik

To kl 13 Pensionärssamling: fh, pensionärskören medverkar

Ons 20.3 kl 18.30 Socklot bönehusförenings årsmöte: i bönhuset

MUNSALA

Fredagslunch kl 11-13: fh, Birgitta Lindell, tema Kambodja

Lö 15.3 kl. 12: Högmässa: Sandvik, Enroth.

JEPPO

Sö kl 10 Familjegudstjänst: Holmberg, Lönnqvist. Dagklubbens barn medv.

Missionslunch: genast efter gudstjänsten i fh

Ti kl 18.30 Finska kvinnogrupper: i fh.

To kl 13 Missionssymöte: i klubb-lokalen. Gäst: Nanny Westerberg.

PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Häggblom

Ungdomssamling: Fr 20 Konfirmandspecial i Bennäs Kyrkhem, Krister Mård

Högmässa: Sö 10 med nattvard i kyrkan, lit. Häggblom, pred. Kurt Hellstrand, kantor Sandstedt-Granvik, textläsare Benita Finne, dörrvärdar Lepplax

Sammankomst: Sö 15 i Flyngängens bönehus, Rune Östman

Bönegrupp: Ti 18.30 i Kyrkhemmet i Bennäs

Närståendevårdarcafé: To 14.3 kl. 13 i Kyrkhemmet i Bennäs

Symöten:

- Må 12.30 i Forsby bykyrka

- Må 13.30 Sundby-Karby hos Ragni Sundvik, Elly & Hans Appel

PURMO

TEMAkväll: idag to kl 19.30 i Prästgården. Ämne: Israel, Christin Olin

Högmässa: kl 10 i kyrkan. Khden, kantorn.

Läsmöte: i Prästg. sö kl 18 Vårdpar Carin och Carl-David Häggström. Läsmöte i Lillby förs.hem ti 19.30 värdar Gunvor Eklöv och Kerstin Holmäng och to 14.3 kl 19.00 hos Gunnell och Gösta Sjöblom i Nars. Khden berättar om en resa till Haiti.

Filmkväll: i Prästg. må kl 19.

Parafton: i Lillby förs.hem lö16.3 kl 19.30. Tema: Lika men ändå olika, i äktenskapet. Medv. Evans och Heidi Orori och Mathias och Tanja Forsblom, m.fl. Middag 30,-/par. Anmäl senast 11.3 till tel. 040-3100463 (sms ok).

TERJÄRV

Läsmöte med Bredbacka läslag: i förs.h. to 7.3 kl 19 Värdar: Aulikki och Hans Renlund.

Bön- och lovsång: fr 8.3 kl 19 Daniel Norrback, Miragha Sediqi, Martina Broberg m.fl.

Servering. Efteråt "Jatkot" för ungdomarna.

Skriftskola: lö 9.3 kl 9-12, i förs.h.

Högmässa: sö 10.3 kl 10 i förs.h. khden, S. Smedjebacka.

Finskt läsmöte: sö 10.3 kl 12 i förs.h. khden, S. Smedjebacka.

Läsmöte: med Kortjärvi läslag sö 10.3 kl 15 hos Kyllikki Långbacka. Värdar: Kennet Långbacka, Kyllikki Långbacka.

Finsk bibel- och bönegrupp: ti 12.3 kl 18 hos Armi och Jan-Peter Högnabba, Osmo Aivo medv.

Samling för Israelresenärer: ti 12.3 kl 18, förs.h.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 10.3 kl. 10: Gudstjänst i S:t Olofs kapell, Pellinge, M Lindgård, Helenelund. Efteråt Pellinge kapellföreningsårsmöte på Pellinge kursgård.

kl. 12: Högmässa i domkyrkan, Smeds, Eisentraut-Söderström, Söderström, Maria Björkgren-Viksström, saxofon, Patrik Latvala, kontrabas.

kl. 18: Kvällsmässa i Lilla kyrkan, Wilén, Evening Mess, testund

ORGELKVARTER I MARIAGÅRDEN

ti 12.3 kl. 12: Mikael Helenelund

on 13.3 kl. 12: Minna Wesslund

to 14.3 kl. 12: Jarkko Yli-Annala

fre 15.3 kl. 12: Reidar Tollander

Ons 13.3 kl. 18: Missions och bibelkväll i Café Ankaret, SLEF:s jubileumsfest, Svenska Luhterska Evangeliföreningen r.f. 140 år, Medverkande Göran Stenlund, Leif Eriksson, bibelstudium, Brita

Jesus mitt i allt

Kyrkhelg i Helsingfors 15-17.3.2013 i Munksnäs kyrka och församlingssal

Gäst

MÖTESPLATS

Internationellt kvinnocafé

Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland håller en serie internationella kvinnocafékvällar i Vasa. Premiär för cafékvällarna blir det på kvinnodagen 8 mars kl. 19.30. Kristina Nybäck-Käld berättar om sin resa till Australien och Nya Zeeland. Det blir också servering med både salt och sött.

Anmäl gärna deltagande till margite@efo.fi eller per sms till 050 3060246. Vårens två följande cafékvällar hålls 5 april och 3 maj.

Jern, Sven-Olof Sundstedt, Mats Lindgård, Gun Ekblom.
To 14.3 kl. 9.30: Mässa i Taizéstil i Lundagatans kapell, Puska, Helenelund

LAPTRÄSK

To 7 kl 14: Mission i fh
kl 18: Cantando i kyrkan
Lö 9 kl 14: Skriftskolans slutförhör och konfirmationsövning i kyrkan
kl 18: Orgelkonsert med Vera Tollander i kyrkan
Sö 10 kl 12: Mässa och konfirmation i kyrkan, CÄ, VT. Konfirmanderna samlas kl. 11.30 i Lilla kyrkan
On 13 kl 9.30: Vuxen-barn i fh
kl 14.15 och kl 15.15: Barnklängen i fh
kl 17.30: Ungdomskören i kyrkan
To 14 kl 18.30: Tjejgruppen i fh
Prosten Christer Åberg på semester: 11.3-25.4. Vikarie prosten Tuire Huovinen-Westerlund 11-22.3 och pastor Tord Carlström 23.3-25.4.

LILJENDAL

Gudstjänst: sö 10.3 kl 10 i Sävräsk kapell. HD/AJ
Centrums läsmöte: sö 10.3 kl 18. Vård: Mickelspittom Marthaförening.
7-euros lunch: må 11.3 fr. kl 12 på Mariagården. Köttsoppa, kaffe o moccasutor (så länge soppan räcker, senast till kl 14). Arr. diakonidirektionen.
Vuxen-Barngruppen: kl 10-12 ti 12.3 på Kantorsgården, on 13.3 på Annagården.
Skriftskolan: to 14.3 kl 15-17 skribasamling på Mariagården.

LOVISA

Vinterskriftskola: lö 9.3 kl 12-17 i Tikva
Radierad högmässa: sö 10.3 kl 12 i Lovisa kyrka, liturg Blom, predika af Hällström, Kantola, Lovisakören
Sommarskriftskola: sö 10.3 kl 12-17 i församlingssgården
Bibelstudiegrupp: ons 13.3 kl 18 i församlingssgården
Morgonkaffe: to 14.3 kl 8.30 i Tikva
Ordets och bönen kväll: to 14.3 kl 18.30 i Lovisa kyrka, U-C Sjöman
Metallmässa: lö 16.3 kl 19 i Agricolahallen i Pernå
Gudstjänst: sö 17.3 kl 12 i Lovisa kyrka, af Hällström, Aalto
Alpha-kurs, grundkurs i kristendomen: startar må 4.3 kl 17.30 i församlingsshemmet, Östra Tullg. 6. Förfrågningar och anmälningar till kursen tas emot av Martina Kästrén 040 5962 659/martina.kastren@evl.fi. Kursen ordnas av Lovisa sv församling och Borgå och Lovisa svenska metodistförsamlingar.

PERNÅ

Gemensamt Ansvar sparböss-insamling: lö 9.3 kl. 10-12 vid K-butiken i Forsby.
Högmässa: sö 10.3 kl. 10.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Rita Bergman, Agricolas döttrar.
Mässa: sö 10.3 kl. 13.00 i Sarvsalö kapell, Minna Silfvergrén, Rita Bergman.
Tvåspråkig söndagsskola: sö 10.3 kl. 13.00 i Isnäs, Solbacka, Katarina Forsell.
Forsby diakonikrets: må 11.3 kl. 13.00 i pens.huset, Ingegerd Juntunen.
Bagnäs-Tervik diakonikrets: ti 12.3 kl. 13.00 i Sockenstugan, Ingegerd Juntunen.

SIBBO

SIBBO KYRKA: Sö kl 12 familjemässa Katja Korpi, Lauri Palin. Söndagsskolan, Kungens klubb, Mittemelankören, Patrik Krafte och ungdomsband, Isabella Munk. Kaffe i kyrkan.
On kl 19: veckomässa Korpi, Palin, Frisk, Kjell Lönnqvist, band.
Diakonisyförening: Må kl 18.30 hos Barbro Hindsberg, Gesterbyv 208.
Sexeuroslunch: On kl 12 i Kyrkobyr församl.hem. Inledn.andakt Magnus Riska.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Vardagar firar vi en kort middagsbön: i Johanneskyrkan kl.12.
Fre 8.3
kl.10: Familjeträff i Hörnan. Höbergsgatan 10, ingång via gården. Ollberg.
kl.12.15: Veckolunch i Höbergssalen kl.12.15-13.30. Höbergsgården 10 E, 2 vän. Frivillig avgift.
kl.18-20: Öppet hus för ungdomarna. Fadderbarns- skypekväll med missionär Christine Björkskog som är i Etiopien.
Sö 10.3
kl.10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Lindström, Löfman. Kyrkkaffe.
kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Djupsjöbacka, Böckerman, Löfman. Oratoriekören. Kyrkkaffe.
kl.15: Mässa i Seniorhuset. Djupsjöbacka, Almqvist.

BRÖDAUKTION

Sång och bröd i Mariehamn

Mariehamns församling arrangerar tillsammans med Mariehamns pensionärsförening ett allsångscafé med brödauktion tisdag 12 mars.

Intäkterna från försäljningen går till årets Gemensamt Ansvar-insamling som stöder ensamma äldre i Finland och utvecklingsprojekt i Kambodja.

Allsångscaféet hålls i Mariehamns församlingshem tisdag 12 mars kl. 14.00.

Inledning Halvar Sandell, samtal. må 11.3:

– **kl. 19 Lukasklubben för män:** i Hagasalen, Vespervägen 12 A.

Ti 12.3: – **kl. 10 Musiklek:** i Malm kyrka, Kommunalsvägen 1. Kaffeservering. Ledare: Sussi Leskinen.

kl.19: Katakombmässa i Johanneskyrkans krypta. Ljusn glimmar i dunklet, rökelsen doftar och mässans melodier fyller de låga valven. Kom och upplev mässan så som de första kristna firade den under förföljelserna i Rom!
Ti 12.3

kl.12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Petros Paukkunen.
kl.13: Träffpunkt för seniorer och daglediga. Höbergsgatan 10 E, 2 vän. Agneta von Essen: "Minnen från krigen, det är tid att berätta dem nu". Ahonen, Löfman.

kl.18: Fjärde korsvägsandakten firas i Johanneskyrkan. Korsvägen (Via Dolorosa) är inledad i fjorton stationer. Under vandringen går vi från station till station, läser texter, sjunger psalmer och ber.
On 13.3

kl.11.30: Diakonitrafén på teater (förhåndsannalda). Träff i Aulan kl.11.30, biljetter fås på plats. Vid frågor ring diakonissan Karin: 050-3800 867.
kl.15: Mariakretsen. Tomas kyrkas församlingssal. Frände.
kl.18: Kvällsmässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Löfman.
kl.19.30: Vernissage "TUSCHAT, Tecknade serier av Rabbe Tiainen" i Johanneskyrkans krypta.
To 14.3

kl.13: Samtalsgruppen i Seniorhuset. Djupsjöbacka.

HELSINGFORS PROSTERI

Kampens kapells öppethållningstider: Kampens kapell är öppet för möten mellan människor och stillhet vardagar klockan 7-20 och under veckoslut klockan 10-18.
Församlingarnas samtalsjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/natjour>

Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

SO 10.3. 11 Uhr: Gottesdienst (K. Röker)

INTERNATIONAL EVANGELICAL CHURCH

Sunday Service in English
10.00: Mellunmäki Parish Center, adress: Korvatunturi 2, Helsinki
14.00: Christ Church, adress: Apollonkatu 5, Helsinki
16.30: Espoo Cathedral Parish, adress: Kirkkoranta 2, Espoo
Sunday School arranged. Join us for church coffee after the service!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Högmässor sö 10.3: Esbo domkyrka kl. 12.15. Rönberg, Wikman. Kyrkkaffe i prästgården. Olars kyrka kl. 10.30. von Martens, Wikman. Kaffe 9.30-12. Sökö kapell kl. 15. Ahlbeck, Malmgren. Kyrkkaffe.

Gemensamt Ansvar-musikkväll med tenoren Kristian Lindroos: Esbo domkyrka ti 12.3 kl 19, Andliga sänger, klassisk musik, psalmer, allsång. Åkompanjemang Pia Bengts. Kaffeservering i förrättningskapellet kl. 18.30.
Sommarens barnläger: Övernattningläger för 7-12-åringar: Solvalla 17 – 20.6. Elektronisk anmälningsvecka 10-11 (4 – 15.3) www.esboforsamlingar.fi/barnlager. Bekräftelse av lägerplats vecka 12. Måx 20 barn. Pris: 100 €, syskonrabatt 25 €/syskon. Mer info: Helena Aitti-Lindberg, 040 763 6250, helena.aitti-lindberg@evl.fi. Mataskär 5 – 9.8. Elektronisk anm. www.esboforsamlingar.fi/barnlager v. 10-11. Bekr. av plats v. 12. Måx 22 barn. Pris: 60 €, syskonrab. 15 €/syskon. Mer info: Camilla Dannholm, 040 709 9446, camilla.dannholm@evl.fi.

Dagsläger för 7-10-åringar: Röda stugan i Gröndal 3 – 7.6, 10 – 14.6 och 17 – 20.6. Pris 60 €/vecka, syskonrab. 15 €/syskon. Elektronisk anm. v. 10-11 www.esboforsamlingar.fi/barnlager. Bekr. av plats v. 12. Måx 20 barn. Pris: 60 €/vecka, syskonrabatt 15 €/syskon. Mer info: Helena Aitti-Lindberg.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Köklax kapell, Handelsb. 1. Familjecafé må kl. 9.30-12. Sökö kapell, Sökögr. 3. Sång och lek, ti kl. 9.30-11. Mattyby kapell, Lisasgr. 3. Imse-Vimseklubben on kl. 9.30-11.30. Ingen förhandsanm. Det är gratis att vara med.

Braskvällar för kvinnor på Mataskär: Ny grupp, start to 7.3 kl. 18.30-20.30 på Mataskär lägergård, Mataskärv. 3. Ledare Brita Ahlbeck. Gäst är Sissel Lund-Stenback, som berättar om sin nya bok Livresan. Vi samlas i brasrummet ("pingisrummet") i internatet, tänder brasan i den öppna spisen, samtalar och dricker kvällste. Ingen förhandsanm.

behövs, öppet för alla intresserade kvinnor.

Bibelstudium: Karabacka kapell on 13.3 kl. 16.30, Ertman.

Bastukväll för män: Mataskärs lägercentrum on 13.3 kl. 18, Kanckos. Gäst jordbrukare Mikael Jern, Ingå: "Vårt dagliga bröd".

Samtalsgruppen för kvinnor: Kalajärvi kapell, Höstglödsängen 3, on 13.3 kl. 19, Jäntti. Tema: "Hur förmedlar jag det kristna budskapet?"

Kretsar för pensionärer & daglediga kl. 13-15: Karabacka kapell to 7.3, Sökö kapell ti 12.3, Södrick kapell on 13.3, Kalajärvi kapell to 14.3.

Ungdomskvällar: Sode, Sököv. 14, varje on kl. 17-20.

Jobb och matgruppen: Hagalunds kyrka, svenska rummet, varje helgfi må kl. 19.
Öppet hus: Hagalunds kyrka, svenska rummet, varje ti kl. 12-14.
SyamSELLERNA: Vita huset, Prästgårdsgr. 1, varje ti kl. 15-18.

GRANKULLA

To 7.3 kl 10 Samtal kring tro: i övre brasrummet.
Kl 10.30 Förbön med lovsång: i övre brasrummet.

Kl 18.30 Bibelkväll: i Sebastos, Carola Tonberg-Skogström.
Sö 10.3 kl 10-19 Skrivaveckoslut: för Enå-Sepågruppen i kyrkan och Klubb 97.

Kl 12 Högmässa: Carola Tonberg-Skogström, Heli Peitsalo. Konfirmander från Enå-Sepågruppen medverkar. Skriftskolans föräldrasamling i övre salen efter högmässan. Aulakaffe.

Må 11.3 kl 13 Måndagscafé: i Sebastos, andakt kl 12.45 i kapellet.
Ti 12.3 kl 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Karin Nordberg berättar om Gemensamt Ansvar.

Kl 9.30-11 Diakonimottagning och bröduddelning.
Kl 13 Pensionärskören: i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl 13.30 Tisdagsträffen: i övre salen. Birgitta Lindell berättar om sin resa i Kambodja/ Gemensamt Ansvar.
Kl 18-19.30 Damkören Grazia: i övre salen, Heli Peitsalo.

On 13.3 kl 13.30 Kyrkosyfoören: i övre brasrummet.
To 14.3 kl 10 Samtal kring tro: i övre brasrummet.
Kl 10.30 Förbön med lovsång: i övre brasrummet.

KYRKSLÄTT

Högmässa: sö 10.3 kl.12 i Kyrkslätt kyrka. Eimer Wasström och Henrico Stewen.
Uppfriskande eftermiddag med mat, prat och sång: sö 10.3 i församlingsshemmet, Församlingssvägen 1. Lunch kl. 13.30, frivillig avgift. Marika Björkgren-Thylin från FMS berättar om människohandel kl. 14. Kärleksfullt – konsert med damkören Girls kl. 15, programblad 10 €. Lotteri. Till förmån för Gemensamt Ansvar.

Seniorgruppen – samtalsgrupp för män: må 11.3 kl. 13.30 på Mikaelgården.
Vingslag talko: tis 12.3 kl. 10 i församlingsshemmet, sal 1.

Övernattningläger – för dig med lite tvivel och någon tro: ti 12.3 kl. 18.30 i församlingsshemmet i Kyrkslätt centrum, sal 6. Vi samtalar om himmel och jord under ledning av kyrkoherde Lars-Henrik Höglund. Alla är hjärtligt välkomna!

Tovningsgruppen: ti 12.3 kl. 17 i Oasen. Birgitta Lindell berättar om sin resa till Kambodja.

Vinterkrets avslutningsminnesgudstjänst: ons 13.3. Kl. 10.45 kransnedläggning vid hjältegraven. Kl. 11 tvåspråkig gudstjänst i Kyrkslätt kyrka. Lars-Henrik Höglund och Timo Posti.

Mässa med Taizé: ons 13.3 kl. 18 i Kyrkslätt kyrka.
Familjegudstjänst: sö 17.3 kl. 11 i Masaby kyrka. Verksamhetsledare Gun Nylund går i pension och vi avtackar henne. Lunch 5 €, frivillig avgift. Kollekten upp-bärs som kaffe och torrvor.

Vill du hjälpa? Anmäl dig till Helhjärtat: – frivilligt arbete – via www.helhjartat.fi
Pastorskansliets telefonnummer: är (09) 8050 8292.

Mera info på: www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS
Sö 10.3: Gudstjänst kl 10.30 i Pyynikki församlingsshem, Kisaakentätkatu 18 med Jarmo Juntumaa, P. Sirén och Nice Voice som medverkar. Kyrkkaffe.
Ti 12.3: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG
Ti 12.3: Tisdagsklubben SvG kl 14.30-15.30
Ons 13.3: Diakonikretsen kl 13 SvH,

Gemensamt Ansvar ombudsman för Kyrkans Utlands-hjälp Birgitta Lindell, diakoniarbetare från Kyrkslätt berättar om sitt arbete i Kambodja.

Ons 13.3: A-män, männens bastukväll i Ilkko kl 18.30. Skjuts från Gamla kyrkan kl 18. Birgitta Lindell berättar om sitt arbete i Kambodja.

VANDA

Familjemässa: sö 10.3. kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola, Nina Fogelberg, Alexandra Blomqvist, Harriet Forsstén, Daniela Hildén, Jona Granlund. Sånggrupp bestående av hjälpledare medverkar.

Högmässa: sö 10.3 kl. 12 i S:t Martins kapell. Martin Fagerudd, Ingmar Hokkanen.

Familjecafé: i samarbete med Folkhälsan må 11.3. kl. 9-12 i Märtnesdal, Martintisti församlingslokal, eftersrummet. Avgift 2€/familj inkl. kaffe/te, smörgås och frukt. Kontaktperson Katja Kairisalo tel 044 554 5521.

ViAnda-kören: övar ti 12.3. kl. 13.15 i Dickursby kyrka.
Kvällsmässa: ti 12.3. kl. 18 i Helsing kyrka S:t Lars. Kaj Andersson, Jona Granlund, Daniela Hildén, Nina Fogelberg. Mässan innehåller sång, musik, bön, nattvard och möjlighet till ljus-tändning.

De vackraste andliga sångerna, tema "Maria": ons 13.3. kl. 14 i Folkhälsanhuset, Dickursby. Nina Fogelberg.
Familjecafé: to 14.3. kl. 9-12 i Dickursby kyrka, bakre delen av kyrkosalen. Barytymik med kantor Nina kl. 9.30. Kaffe med dopp. Kontaktperson Alexandra Blomqvist tel 050 566 8266.

Bibelstudium, "Upptäck Markus evangelium": med Martin Fagerudd to 14.3. kl. 18-19 i Vanda svenska församlingsutrymmen, Stationsvägen 12B, Dickursby. Ingång via pastorskansliet.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Sö 10.3 kl. 12: Högmässa, Tenhonen, Lindroos, efter mässan GA-lunch i förs.h

EKENÄS

Högmässa: sö 10.3 kl.10, A.Lindström, T.Nordström
Stenmässa: sö 10.3 kl.18 i kyrkan, A.Lindström, T.Nordström.

Se hela annonsen i VN samt www.ekenasforsamling.fi
www.ekenaskulan.net

HANGÖ

Sö 10.3 Högmässa: med konfirmation i kyrkan kl. 12.: A. Laxell, T. Sjöblom, R. Näse, E. Laxell m.fl.

INGÅ

To 7.3 kl 18.00: kyrkofullmäktige sammanträde i församlingsshemmet.
Fre 8.3 kl 18.00: israeliska danser i församlingsshemmets källare.
Sö 10.3, 4 sön i fastan: kl 10.00 Högmässa i Degerby kyrka. Eeva Makweri, Anders Storbacka.

Sö 10.3 kl 16.00: Ladysauna i Prästgården. Solveig Björklund-Sjöholm.
Sö 10.3 kl 18.00: Doktorandkonsert "Rheinberger och det klassiska arvet" i Ingå kyrka, Marianne Gustafsson Burgsalen, Heli Peitsalo.

Må 11.3 kl 18.30: Bibelgruppen träffas i församlingsshemmet. Tom Hellsten.
Ti 12.3 kl 18.00 – ca 20.30: Missionsauktion i församlingsshemmet. Försäljning, lotteri, lopptorg. May Lindström.

Ons 13.3 kl 14: syfoörenings möts i prästgården. Siv Björklöf.
Verksamhet på finska:
Pe 8.3 klo 17.30: Sähly Merituulen koululla.
Ke 13.3 klo 16.45: Rukouspiiri Pappilassa.
Ke 13.3 klo 18.00: Raamattupiiri Bläckhorretissa. Eeva Makweri.

KARIS

Andakt: To 7.3 kl. 14 i servicehuset, Raunio, Söderström.
Gudstjänst: Sö 10.3 kl. 10 i S:t Katarina kyrka. Terlinden; Nordström. Kyrkkaffe.

Rekreatjonsdag: Sö 10.3 kl. 13-16, med sköna behandlingar på Stora Prästgården, till förmån för Insamlingen Gemensamt Ansvar. Lokala företagare ger avslappnande och uppriskande vård- och skönhetsbehandlingar. Sallad, bröd, och kaffe.

Bibelgruppen i Svartå: Må 11.3 kl. 14-15.30 samlas i kyrkstuga.
Rollatorrally: On 13.3 kl. 13 utedag på konstgräsplanen i samarbete med lokala aktörer. Kom med som ledsagare.

Kvällsbön i fastetiden: On 13.3 kl. 19 i S:t Katarina kyrka. Terlinden. Tema för kvällen: Gäva.

SJUNDEÅ

Mässa: sö 10.3 kl. 12 i kyrkan, Irene Erkkö, Hanna Noro.
Sångstunden: to 14.3 kl. 10 i Capella, Rosmari Andberg. Skjuts kan ordnas vid behov, kontakta Gun Venäläinen 040 533 6946.

SNAPPERTUNA

to 7.3 kl 18-21: Ungdomskväll i Langansböle
to 7.3 kl 19: kören övar i prästgården
Sö 10.3 kl 12: gudstjänst med Margareta Puiras och Svante Forsman. Veteranerna medverkar.
ti 12.3 kl 9.30-11: familjekafé i Langansböle
ons 13.3 kl 16.30: barnklubb i Langansböle
to 14.3 kl 13.30: Dagträff i prästgården. Temat är Hälsa ut i världen med medicinalrådet Håkan Hellberg. Vid behov av skjuts, kontakta diakonen. Välkomna!

TENALA

Sö 10.3 kl. 10: Högmässa, Tenhonen, Lindroos

ESBO STIFT

LOJO

Ti 12.3 kl. 13.30: Svenska kretsen samlas i Virkby kyrka. Raimo Kuismanen och Mari Nurmi. Taxi.
Sö 17.3 kl. 13.00: Gudstjänst i Virkby kyrka. Mari Nurmi och kantor Timo Saario. Carina Svvenblad sjunger. Marthorna medverkar. Kyrktaxi.

Vid behov av taxi: till gudstjänst, mässa eller svenska kretsen kontakta chauffören Marko Kytölä tel 040 546 5549 senast dagen innan.
Taxin kostar 5,00€ tur och retur

ESBO STIFT

LOJO

Ti 12.3 kl. 13.30: Svenska kretsen samlas i Virkby kyrka. Raimo Kuismanen och Mari Nurmi. Taxi.
Sö 17.3 kl. 13.00: Gudstjänst i Virkby kyrka. Mari Nurmi och kantor Timo Saario. Carina Svvenblad sjunger. Marthorna medverkar. Kyrktaxi.

Vid behov av taxi: till gudstjänst, mässa eller svenska kretsen kontakta chauffören Marko Kytölä tel 040 546 5549 senast dagen innan.
Taxin kostar 5,00€ tur och retur

ESBO STIFT

LOJO

Ti 12.3 kl. 13.30: Svenska kretsen samlas i Virkby kyrka. Raimo Kuismanen och Mari Nurmi. Taxi.
Sö 17.3 kl. 13.00: Gudstjänst i Virkby kyrka. Mari Nurmi och kantor Timo Saario. Carina Svvenblad sjunger. Marthorna medverkar. Kyrktaxi.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Mor och dotter önskar hyra ca 60-80 kvm, helst på marknivå i Borgå. Långsiktigt och skötsamt boende. Tfn: 044-3087931

Skötsamt, rökfritt par önskar hyra tvårummare i Esbo-Helsingfors-området fr.o.m. april-maj. Vänligen ring 040-4164055.

Skötsam vårdstuderande söker efter en liten etta i Helsingfors med omnejd pga. rör-remont i nuvarande bostad. Sportig, rökfri, alkoholfri och allmänt trevlig 21-åring. Kan flytta genast men senast 31.3.2013. Hälsn. Klingenberg J

Kristen kvinna söker två i Vasa för längre tid. inga husdjur. 046-5899404

En skötsam, djur- och rökfri, 22-årig blivande restonom flicka söker en lägenhet omedelbart i Helsingfors. Kontakt 0408410104.

Skötsamt 30-årigt par m. jobb söker lght i centrala H-fors. Ca. 50 m2, hyra max 950e, fr.o.m. april / maj. 040-7259944 Jani

2-3 r+k önskas hyra i eller i närheten av Bastvik, Esbo. Tfn 050-3504393.

Tre kvinnliga studeranden, rökfria och ansvarsfulla, söker lägenhet (3:a eller 4:a) i centrala Helsingfors. Önskar flytta i slutet av sommaren. Tel.nr. 050 350 6849.

Två medicinstuderanden söker hyreslägenhet (fr.o.m. sommaren) i Tölö, Mejlans eller Munksnäs. Vi är båda rökfria och har inga husdjur eller hobbyn som stör grannarna. Magnus Tötterman tel. 0414695111 magnus.totterman@helsinki.fi

UTHYRES

Uthyres på Drumsö från 1.4. etta i bra skick 24 m², Doppingbrinken 1. Lugnt läge, busslinjer nära, Drumsös bästa simstrand framför huset. Ej rökning eller husdjur. Hyra 550 €. Tel 0500-406094

Uthyres Möblerad etta på 24 kvadrat i östra H-fors uthyres tillsviare. 550€/mån. 050-5172942

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Församlingspastorn i **Mariehamns församling Ann-Louise Harberg** har förordnats att fortsättningsvis sköta en församlingspastorstjänst i samma församling från 1.6.2013 tillsviare.

Branschsekreteraren för vuxenarbete och kultur vid KCSA, pastor **Maria Sten** har förordnats till församlingspastor i **Esbo svenska församling** 19.6 - 21.7.2013.

Tf kyrkoherden i **Vasa svenska församling Anders Kronlund** har beviljats begärt avsked från sin ordinarie kyrkoherdetjänst i **Närpes församling** från 1.8.2013.

Köpes dödsbon och städas.
0400 - 430 518

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

Med en annons
när du hela
Svenskfinland.

Du når oss på:

0400 012 390

050 329 4444, 050 092 4528

Eller via e-post:

annons@kyrkpressen.fi

www.kyrkpressen.fi

STENHUGGERI
LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Karlaproblem?

Bäste broder,

Har du också kommit in i "karlaåldern"? WC-dörren öppnas titt och tätt- också på nätterna. Fru påminner också ständigt om dropparna på WC-sitsens kanter. Sängen behövs numera endast för sovandet. All emellanåt funderar man också på hjärtat och hoppas att det är i skick.

Mångverkande

Prostasin

innehåller starkt granatäpple-
extrakt, lykopen och zink.

Det lönar sig att prova och
konstatera att livskvaliten
blir bättre!

Prostasin finns i hälsokost-
affärer och på apotek.

Apotekare Bertil Pomoell grundade
Valoravinto år 1960 för att befrämja
hälsa och välbefinnande med naturliga
ämnen. Valoravinto är fortsättningsvis
ett familjeföretag som utvecklar, tillverkar
och säljer naturprodukter av hög kvalitet.

www.valoravinto.fi/prostasin

LOCUS
www.locus.fi

**STOR EFTERFRÅGAN
PÅ HYRESLÄGENHETER**

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff (AJ)
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

I sorgens stund är
du inte ensam

HOK ELANNON
HAUTAUSPALVELU

En byrå med komplett service.

Läs mer:

hok-elannonhautauspalvelu.fi HOK-ELANTO
perunkirjoitustoimisto.fi

Hagnäs • Tölö • Östra centrum • Malm • Forum • Alberga
Hagalund • Esboviken • Dickursby • Myrbacka • Kervo • Hyvinge
TELEFONJOUR 24 h: 050 347 1555 (0,0828 €/samtal + 0,1199 €/min)

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verk-
samsamhetsidéer, festliga jubileum eller en
viktig gemenskap. Skriv, fotografera
och berätta om vad som händer i DIN
församling! Skicka in din artikel till re-
daktionen@kyrkpressen.fi. Redaktio-
nen väljer och redigerar materialet.

**I MIN
FÖRSAMLING**

folkhälsan
kompetens – engagemang – omsorg

Semesterdagar

för närstående vårdare och vårdtagare

Är du närstående vårdare och behöver du semester? Vill du åka på semester med den person du vårdar, men det verkar för krångligt?

Svenska Semesterförbundet ordnar i samarbete med Folkhälsan fyra dygns semester anpassad för närstående vårdare och vårdtagare 13-17.5.2013 i Päiväkumpu badhotell i Karislojo. Vi erbjuder trevligt program och god mat i vacker omgivning.

Susanna Stenman, Svenska semesterförbundet, tfn 019 278 6876
besvarar frågor om ansökningsförfarandet. Sista ansökningsdag
är 5.4.2013

Ansökningsblankett finns på www.semester.fi/ansokan

Mera information ger också:

Folkhälsan i Åboland, Eva Björkqvist tfn 02 454 3027

Folkhälsan i Nyland, Jonna Skand tfn 09 315 5537

Folkhälsan i Österbotten, Pia Nabb tfn 06 320 6014

Karleby UF:s revy 2013

HEITVEGG

Regi: Mats Holmqvist Text: Fritz-Olle Slotte m.fl.

Musik: Alf Mylläri Koreografi: Sofie Lybäck

Scenografi: Christer Lågländ Dräkter: Anne Rauhala

Gästspel i Helsingfors

på Lilla Teatern

Söndagen den 24.3 kl. 14 & 18:30

Biljetter: Luckan i huvudstadsregionen

tel. 020 773 8400 / info@luckan.fi

Köp online www.biljett.fi

VBL: "Går ut hårt och håller farten" ÖT: "Roligare än på länge."

www.kuf.fi

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÅSTAR

- ett gratis informationspaket
och en kostnadsberäkning
- boupptecknings- och gravstensservice

HELSINGFORS BEGRAVNINGSTJÄNST

Tölö: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481

Malm: Kyrkobytvägen 14, t. (09) 7002 4824

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum: Esboplaten 7, t. (09) 7002 4828

Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautaushuolto.net MEMORIA

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Hedra minnet

Begravnings-
tjänster
med tiotals år
av erfarenhet.
Blomster-
arrangemang,
unika kistor, urnor.

Leveranser överallt i Finland

Inhemsk kistor från

SHT

Sibbo Blomster- och Begravnings-tjänst

P. Borg & Co

Stora Byvägen 27, 09 - 239 2882 • info@borg.fi

www.borg.fi

Bergvärme?

Fråga oss om pris på borring av
energihål och vattenbrunnar ...
då vet du att du gjort en bra affär.

DRILLTEC

044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

INKAST THOMAS ROSENBERG

Judar är vi allihopa?

FÅ BÖCKER har irriterat mig så mycket som dessa. Och ändå läser jag dem alltid med behållning. Jag tänker på Mikael Enckells essäsamlingar: den senaste i raden, *Perspektiv från andra sidan*, och före den *Om konsten att älska skriften*. Böcker där Enckell med en envishet som närmar sig besatthet borrar sig in i vårt förhållande till judarna och det judiska.

Jag blir irriterad inte så mycket över att böckerna är tunglästa, med sina långa och snåriga meningar, som över att Enckell har något viktigt, men också obehagligt och smärtsamt, att säga. För det bär emot att acceptera att antisemitismen ligger på lur hos oss alla. Men också dess motpol filosofismen, det vill säga kärleken till det judiska och allt det judendomen står för. Något som hos Enckell i första hand ska tolkas symboliskt, det vill säga det judiska som en representant för en djupare sanning i dig och mig. En kraft lika stark som det omedvetna hos Freud.

ENCKELL är inte bara författare utan också psykoanalytiker. I sina böcker lägger han sig själv på divanen och analyserar sin längtan inte bara efter sin mor (som försköt honom när han var liten) utan också efter en Mor i överförd bemärkelse, i form av den visdom som finns förborgad hos Bokens folk.

En av hans tankeväckande teser är att det finns klara paralleller mellan judendomen och psykoanalysen. Inte för att många av de stora psykoanalytikerna varit judar utan för att bägge uttrycker något väsentligt om vårt beroende av det förflutna. Och omvänt: att antisemitismen som attityd hör ihop med vår fruktan för detta omedvetna, och för komplexiteten och mångtydigheten i tillvaron. Aggressionerna gentemot det judiska skulle alltså bottna i att vi på ett omedvetet plan blir provocerade av en kultur så djupt förankrad i traditionen, och samtidigt så stolt och fri.

FASCINERANDE, JAVISST. Men samtidigt irriterande, inte minst det särartstänkande och de exklusivitetsspråk som nästan alltid hör ihop med diskussioner kring det judiska. Vi känner igen det från snart sagt varje inflammerad debatt i offentligheten, det vill säga hur svårt det är att beröra frågor kring judendomen utan att diskussionen går i lås. Ingen nation kan ju ha någon gudagiven rätt att betrakta sig som utvald och exklusiv – om därmed avses att man alltid har mer rätt än andra. En sådan självuppfattning kan ju inte leda till annat än spiraler av ömsesidig misstro, och göra konflikterna till en självuppfyllande profetia.

Trots dessa reservationer är de vindlande Enckellska resonemangen fascinerande att följa eftersom han blottar avgrunder i oss alla. Vi är inte så fria som vi tror utan djupt beroende av våra förfäder, både bokstavligen och bildligen.

NATURLIGTVIS ÄR det provocerande. Men hur paradoxalt det än låter blir jag glad över att drabbas av Enckells besatthet. Och att tvingas reflektera över de irriterande frågor han ställer.

Thomas Rosenberg är sociolog, skriftställare och samtidsanalytiker.

ISRAEL JUDEHAT

Antisemitismen är inte utrotad

”Israelkritik är inte judehat” rubriceras Ulf Sårs insändare i KP 14.2. Dessvärre är rubriken inte sann. Det är inte längre rumsrent att gå åt judar, så judehatarna kritiserar i stället Israel. Hatet kanaliseras numera oftast mot staten Israel. Sårs skrev att ”de förföljda judarnas önskemål om en fristad tillmötesgicks på palestiniernas bekostnad”. Det finns över en miljon palestinier i Israel. Att det uppkom palestinska flyktingar år 1948 beror på annat än på att ju-

”Det är inte längre rumsrent att gå åt judar, så judehatarna kritiserar i stället Israel.”

dar flyttade till en fristad. Judarna i de omkringliggande arabstaterna måste däremot fly för livet, så där finns inga judar.

Genom Palestinian Media Watch kan man se hur TV:n i Gaza hjärntvättar barn till judehat. Judarna demoniseras öppet i islamska länder. Hitlers bok ”Min kamp” och falsifikatet ”Sions vises protokoll” trycks i stora upplagor i många av Israels grannländer. Gaza styrs av Hamas, vars uttalande mål är att utplåna Israel. Terrororganisationen Hamas är långt ifrån ensam om den målsättningen. Till och med i Europa

är antisemitismen snart på 30-talets nivå. Vi har all anledning att tacka Tomas Sandell för hans värdefulla arbete inom Europeiska koalitionen för Israel! Tack och lov för att ECI finns i en tid då till och med ett lands president (Irans president Ahmadinejad) öppet förnekar att Förintelsen någon sin ägt rum!

REGINA KREANDER
Grankulla

BOSÄTTNINGAR MÄRKNING

Undvik produkter från bosättningarna

Tvårt emot FN:s generalförsamling vägrar Tomas Sandell tala om att Israel har ockuperat de palestinska områdena. Han betraktar produkter från de olagliga bosättningarna på dessa områden som israeliska. Hans säger ingenting om palestinerna och deras mänskliga rättigheter.

Kravet på ursprungsmärkning av produkter från bosättningarna syftar naturligtvis till att göra det möjligt för konsumenter att undvika sådana varor. Det är inte en handling riktad mot staten Israel utan ett sätt att påtala den olagliga bosättningspolitiken. Korrekt ursprungsmärkning gör det

möjligt att skilja bosättningsprodukter från israeliska produkter.

Den israeliska fredsrörelsen är brokig. Största delen verkar icke-våldligt för FN:s tvåstatslösning med Israel som ett hem för judar och Palestina som självständigt stat i fredlig samlevnad. Bosättningarna är ett av de största hindren för fredprocessen. Att ursprungsmärka produkter från bosättningarna och undvika sådana produkter är ett sätt att stöda processen.

ULF SÅRS
Helsingfors

NATTVARD VIN

Alkoholrikt vin är inte påbudet

I 1917 års kyrkobibel i första Moseboks 49 kapitel, i verserna 11 och 12, finns en profetia om Jesus där det antyds att nattvardens vin bör innehålla alkohol.

”Han binder vid vinträdet sin åsna, vid ädla rankan sin åsninnas fåle. Han tvär sina händer i vin, sin mantel i druvors blod. Hans ögon äro dunkla av vin och hans tänder äro vita av mjölk.”

Att det är fråga om Jesus ser vi också i Johannes uppenbarelse: ”Och han var klädd i en mantel, som var doppad i blod; och det namn han fått är

’Guds ord.’” (1917)

Skapelseberättelsen harmonierar också med prologen i Johannes evangelium. ”I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. [...] Och Ordet vart kött och tog sin boning ibland oss.” (Joh. 1:1, 14)

Det är fel att skriva i frågespalten Våga fråga att det är fritt fram att göra som man vill. Alkoholen får inte avlägsnas från vinet.

RALF ARNE LUMME
Kaskö

KING TOURS
DIN PERSONLIGA RESERANGÖR

Högklassiga gruppresor på svenska till länder med tusenåriga sevärdheter!
Vi reser bl.a. till Israel, Egypten, Jordanien, Malta och Italien.

www.kingtours.se

Välkommen att kontakta Tuija West i Vasa!
Tel. 06 3122 476, 0400 298 151, tuija@kingtours.se
Beställ gärna vårt nyhetsbrev!

PORAUSÄSSÄT BORRESSET

BERG SVÄRME-BORRNINGAR

- Välkommen och besök vår nya hemsida!

www.porausassat.fi

- Miljövänlig, enkel och bekymmersfri uppvärmning av ditt hus ännu denna vinter

Tfn 050 300 9685
info@porausassat.fi

En beställning av oss är ett Ess i ärmen!

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

TRO JALOVAARA

”Problemet är att Jalovaara, så gott det ur vad hon sagt i offentligheten går att begripa, predikar i faktisk enlighet med grundlärorna i den lutherska tron.”
Sydösterbotten

DEMONER NYCKELBLOGGEN

När Pirkko Jalovaara talar om mediciner som ett sätt för den onde att få makt över människan handlade det (som jag uppfattade det) om långvarigt och osunt beroende, om att mediciner som i början varit avsedda att bota och lindra blir en del av problematiken och

sjukdomsbilden. Genom att portförbjuda Jalovaara riskerar (den lutherska) kyrkan att marginalisera en rörelse och människor som ser förbön som en viktig och naturlig del av livet som kristen. **Jani Edström har lyssnat på Jalovaaras tal**

TAVLAN MED
Elvis är målad av Markku Laakso. Här är Elvis placerad i ett finskt kaamoslandskap.

Två mån satte in till varandra under en lång flygresor. Den ene vände sig hövligt till den andra och frågade vad han sysslar med om dagarna. – Jag är präst, sa den andra. – Ja, svarade den första snabbt. Jag tror inte på den där religiösa jäfvet. Det är för barn, som den där sången Tryggare kan ingen vara. Prästen skrattade hövligt och frågade: – Vad gör du då? Den första mannen svarade att han var astronom. – Ah, det jäfset, sa prästen. – Jag trodde det var bara för barn, som den där sången Blinka lilla stjärna.

Elvis räddade henne

Två katter och Elvis Presley håller henne sällskap och hon har gett ut en bok med bibelberättelser för barn.

TEXT OCH FOTO:
TOMAS VON MARTENS

Dörren öppnas på glänt på Dalvägen 9 i Grankulla. Jag besöker **Eivor Kontio** som i tjugotvå år varit dagklubbsledare i Grankulla svenska församling. Hon har nyligen gett ut en bok med bibelberättelser och om hur man berättar dem med hjälp av flanellograf.

– Kom in så att inte katterna springer ut, säger Eivor

Kontio och gläntar lite mera på dörren.

– Skorna behöver du inte ta av, annars får du så mycket katthår på strumporna.

Jag tar av mig skorna ändå och dem stänger vi in på toaletten. Annars finns det risk för att jag får gå hem utan skosnören.

Du har en tavla med Elvis på väggen. Är han viktig för dig?

– Elvis var min första kärlek och blev min sista. Elvis räddade

”En lärare från Alaska tyckte att jag absolut borde skriva ned mina berättelser.”

Eivor Kontio

dade faktiskt min ungdom. Jag var väldigt blyg som ung. Men eftersom jag var Elvisfan fick jag likasinnade brevvänner.

Kontio berättar att hon firar 55-årsdag som Elvisfan nästa dag.

Din bokhylla är full med böcker om Elvis. Har du varit i Graceland?

– Jag har varit i Graceland tre gånger. Första besöket gjorde jag år 1999 och sedan ett par gånger till med två års mellanrum.

– Nu ska vi tala om något annat än katter och Elvis tycker jag. Det var ju den här boken vi skulle tala om, säger Kontio och tar fram *Den gröna tavlan. Bibelberättelser för söndagsskola, dagklubb och daghem. Berättade med hjälp av flanellograf* av Eivor Kontio.

graf av Eivor Kontio.

Vad är en flanellograf?

– Det är en tavla som är cirka 50 x 70 cm, klädd med grön flanellduk på ena sidan och blå flanellduk på andra sidan. Bilderna fästs på tavlan, flyttas eller tas bort allt eftersom berättelsen framskrider. De första bilderna klippte jag av flanellduk. Senare fick jag bilder med gummerad baksida som fastnade bättre på flanellduken.

Hur fick du idén till den här boken?

– Jag var tillsammans med min syster på en Storyline-konferens i Glasgow, Skottland, år 2006. Jag hamnade i en grupp med söndagsskollärare. En lärare från Alaska tyckte att jag absolut borde skriva ned mina berättelser.

En av dem, ”Jesus och barnen”, har publicerats i Nyckeln. Pensionerade barnledaren **Kirsti Rehn** har testat mina berättelser i barngrupper och hon rekommenderar dem varmt och tycker att de fungerar bra.

Hur är berättelserna uppbyggda?

– Jag har inspirerats av **Pertti Luumis** bok *Berättaren* som utgavs av Församlingsförbundets Förlags Ab 1989. Där lär Luumi ut ett sätt att berätta de bibliska berättelserna utgående från en speciell persons synvinkel. I berättelsen om Jesus som välsignar barnen är det flickan Elisabet som är berättaren.

Vad vill du ge för tips till dem som vill prova på det här?

– Först ska du läsa igenom bibeltexten för att få med

det väsentligaste. Sen kan du fundera på hur du vill berätta historien för barnen. Använd mina berättelser i boken eller hitta på helt egna om du får idéer, säger Kontio.

Medan vi talar får hon ett samtal från sjukhuset. Kontio har en form av blodcancer som kräver en längre vistelse vid hematologiska enheten i Mejlans.

– Jag är med i ett forskningsprojekt. De ska transplantera stamceller. Det ska förlänga mitt liv med ett par år. Efter transplantationen slipper jag ta cancermediciner i ett par års tid.

Eivor Kontios bok är utgiven av Dr **Sivbritt Dumbrajs** och tryckt av Unigrafia som också sköter distributionen. Den kan beställas på books@unigrafia.fi, tfn 09 7010 2366.

“Utan tak över huvu?!”

Genom våra förmånliga radannonser når du hela Svenskfinland. Många bostäder och hyresgäster har funnit varandra genom oss.

Lämna in din annons på www.kyrkpressen.fi!